

TASNİF DIŞI

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI
SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI

TÜRK SAVUNMA SANAYİİ ÖMÜR DEVRİ YÖNETİMİ PLATFORMU

KODLANDIRMA VE SINIFLANDIRMA BİLGİ KİTAPÇIĞI

TASNİF DIŞI

TSSÖDYP-15/01
AĞUSTOS 2021

TSSÖDYP, Savunma Sanayii Başkanlığı çatısı altında faaliyet göstermektedir.

© Fikri mülkiyet hakları T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığına aittir. Kaynak gösterilmek kaydıyla alıntı yapılabilir. Üzerinde değişiklik yapmamak kaydıyla olduğu gibi çoğaltılabilir, dağıtılabilir. Para ile satılmaz.

TSSÖDYP Portalı: <https://tssodyp.ssb.gov.tr/Sayfalar/default.aspx>

TASNİF DIŞI

TÜRK SAVUNMA SANAYİİ ÖMÜR DEVRİ YÖNETİMİ PLATFORMU

KODLANDIRMA VE SINIFLANDIRMA BİLGİ KİTAPÇIĞI

TSSÖDYP-15/01
AĞUSTOS 2021

TASNİF DIŞI

Savunma Sanayii Başkanlığı çatısı altında, ilgili tüm paydaşların katılımıyla faaliyet göstermek üzere Türk Savunma Sanayii Ömür Devri Yönetimi Platformu (TSSÖDYP) kurulmuştur.

TSSÖDYP; savunma ve güvenlik sistemlerine ilişkin ihtiyacın belirlenmesi, sistemlerin tedariki, kullanımı, desteklenmesi ve envanterden çıkarması safhalarını bir bütün halinde ele alan Sistem Ömür Devri Yönetimi ilke ve uygulamalarının ülkemizde yaygınlaştırılmasını ve savunma programlarının/ projelerinin yürütülmesinde savunma ve güvenlik ekosistemini oluşturan tüm paydaşlarca anlayış birliğine ulaşılmasını amaçlamaktadır.

Savunma sistemlerinin ömür devri yönetiminde millî bünyemize uygun, ülkemize özgü çözümler üretmek ve bunları dokümante etmek gibi önemli bir misyonu olan TSSÖDYP; Başkanlığımız, Milli Savunma Bakanlığı ve ilgili birimleri, Genelkurmay Başkanlığı, K.K.K.ıığı, Dz.K.K.ıığı, Hv.K.K.ıığı, J.Gn.K.ıığı, S.G.K.ıığı, EGM, TÜBİTAK, SASAD ve savunma sanayii firmaları temsilcilerinin katılımı ile çalışmalarına devam etmektedir.

Sistem mr devri yönetimi yaklaşımı ile; savunma ve güvenlik sistemlerine ilişkin ihtiyaın belirlenmesi aŐamasından envanterden çıkarma safhasının sonuna kadar görev alan tüm kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör firmalarının sistemlerin istenilen performans seviyesinde mümkün olan en az maliyetle tedariki, kullanımı ve lojistik desteğinin sağlanabilmesi için görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde ömür devrinin tamamında birlikte çalışmaları öngörülmektedir.

Bu itibarla, savunma ve güvenlik sistemlerine ilişkin ihtiyaın belirlenmesinin, tedarikinin, kullanımının, lojistik desteğinin ve envanterden çıkarılmasının en baŐtan uzun soluklu bir program olarak kurgulanmasının ve ilgili birimler aracılığı ile sistem ömür devri yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

TSSÖDYP tarafından son iki buçuk yıl içinde gerçekleŐtirilen çalışmalar ile savunma ve güvenlik sistemlerinin ömür devri yönetimine ilişkin planlama ve uygulamaya esas olacak yaklaŐımları ortaya koyan 13 adet rehber, iki adet bilgi kitapçığı ve bir adet terminoloji dokümanı hazırlanmıştır. Uygulamalardan alınacak geri bildirimler ile söz konusu dokümanların güncellenmesi, geliştirilmesi ve önümüzdeki dönemde uygulamaya esas düzenlemelerin alt yapısını oluŐturması hedeflenmektedir.

TSSÖDYP çalışmalarına katkı veren ve dokümanların hazırlanmasında görev alan tüm paydaŐlarımıza teŐekkürlerimi sunuyorum.

Prof. Dr. İsmail Demir

T.C. Cumhurbaşkanlığı
Savunma Sanayii BaŐkanı

ÖZET

Tehdit algısında ve savunma konseptinde zamanla meydana gelen değişiklikler, savunma sistemlerinin ömür devri maliyetlerindeki artışlar, savunma bütçelerindeki kısıtlamalar, teknolojidaki hızlı gelişmeler, uluslararası rekabet ve günümüz sistemlerinin karmaşıklığı gibi faktörler, kamu ve özel sektörün savunma sistemlerinin tedarikine ve lojistik desteğine yönelik faaliyetlerinin planlanmasında ve icrasında yeni yaklaşımlar ve buna bağlı yeni stratejiler geliştirilmesini zaruri hale getirmiştir.

Bu nedenle, tedarik edilen sistemlerin kullanım döneminde hedeflenen muharebe ve/veya operasyon performansının sürdürülebilirliğinin ve maliyet etkinliğinin sağlanması amacıyla sistemlerin ömür devrinde rol ve sorumluluğu bulunan tüm paydaşların katılımı ile Sistem Ömür Devri Yönetimi yaklaşımı geliştirilmiştir.

Sistem Ömür Devri Yönetiminin temel amacı; mevcut durumdaki değişimlere uyum sağlamaktan ziyade gelecekte ortaya çıkabilecek değişimleri öngörmek, belirlenen hedefler doğrultusunda gerekli önlemleri alarak değişimleri yönlendirmek ve kontrol altında tutmaktır. Harekât ihtiyaçlarının zamanında ve verimli şekilde karşılanması ve sahip olunan kaynakların maliyet etkin kullanımı esastır. Başka bir deyişle, sistem ömür devri yönetimi geleceği bugünden tasarlamak ve planlamaktır.

Bu doküman; Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB), Milli Savunma Bakanlığının ilgili birimleri, Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK), diğer ihtiyaç makamları ve savunma sanayi firmalarında Sistem Ömür Devri Yönetimi'nin bir kültür olarak yaygınlaştırılmasına ve uygulanmasına yönelik rehber oluşturmak amacıyla savunma sistemlerinin ömür devrinde rol ve sorumluluğu bulunan ilgili paydaşların katılımıyla hazırlanmıştır.

Günümüzde savunma ve havacılık alanında ihtiyaçların planlanması, tanımlanması ve en uygun şartlarda temin/tedariki ve kullanımı çerçevesindeki bilgi ve alternatif zenginliği, yönetiminin sayısallaştırılması ve veri temelli olmasını zorunlu kılmaktadır.

Söz konusu ihtiyaca cevap vermek maksadıyla hazırlanan bu dokümanın amacı, 63 ülke ile birlikte ülkemizde de kullanılan NATO Kodlandırma Sistemine (NKS) ve diğer küresel iş, ürün ve yetenek sınıflandırma sistemlerine ilişkin bilgilendirme yapılarak;

- Kodlandırma ve sınıflandırmanın önemi ve gerekliliğinin farklı bakış açıları altında değerlendirilmesi,

- Kodlandırma sisteminin üretici, tedarik yöneticisi, kullanıcı ve ömür devri destek yöneticisi bakış açısıyla tüm fonksiyonlarının anlaşılması, gelişme ihtiyaçları ile bunlara yönelik önerilerin ortaya konulması,
- Kamu kurumlarımız ve sektör firmalarımızın uluslararası alanda sınıflandırma ve kodlandırma konularında bilinçlendirilmesi, yönlendirilmesi,
- Firmalarımızın ürün ve yeteneklerinin yurt içi ve yurt dışı ihtiyaç sahiplerine arz imkânlarının desteklenmesi,
- İhtiyaç ve tespitler ile ilgili geri bildirimlerin toplanarak NKS usul ve esaslarına uygun olarak değerlendirilebileceği bir altyapının oluşturulmasıdır.

İÇİNDEKİLER

1. GENEL	9
1.1. GİRİŞ	9
1.2. AMAÇ	10
1.3. KAPSAM	10
1.4. BİLGİ KİTAPÇIĞININ KULLANIMI	11
1.5. BİLGİ KİTAPÇIĞININ GÜNCELLENMESİ	11
1.6. REFERANSLAR	12
1.7. TANIMLAR VE KISALTMALAR	13
1.7.1. TANIMLAR TABLOSU	13
1.7.2. KISALTMALAR TABLOSU	14
1.8. TABLOLAR VE ŐEKİLLER	16
1.8.1. TABLOLAR	16
1.8.2. ŐEKİLLER	16
2. KODLANDIRMA İHTİYACININ TANIMI VE GEREKÇESİ	17
2.1. MALZEME/SİSTEM TEDARİKİ VE KODLANDIRMA	17
2.2. KODLANDIRMANIN HEDEF VE FAYDALARI	18
2.2.1. HAREKÂT AÇISINDAN	19
2.2.2. LOJİSTİK VE KAYNAK YÖNETİMİ AÇISINDAN	20
2.2.3. SAVUNMA SANAYİ /ÜRETİCİ AÇISINDAN	20
2.2.4. PROGRAM/PROJE YÖNETİMİ AÇISINDAN	21
2.3. ÜRÜN ÖMÜR DEVRİ YÖNETİMİ VE KODLANDIRMA	21
3. NATO KODLANDIRMA SİSTEMİ (NKS)	23
4. NATO KODLANDIRMA SİSTEMİNİN ELEMANLARI	25
4.1. SINIFLANDIRMA	25
4.2. TANIMLAMA	25
4.2.1. MALZEME ADI	25
4.2.2. İKMAL MALZEMESİ TANIMLAMASI	26
4.2.3. NCAGE KODU	26
4.2.4. NATO STOK NUMARASI (NSN)	26
5. MİLLİ KODLANDIRMA BÜROSU VE FAALİYETLERİ	29
5.1. BAŞVURU SÜRECİ	29
5.2. KUVVET KODLANDIRMA BÜROLARI (KKB) VE GEÇİCİ STOK NUMARASI (GSN)	30
6. KODLANDIRMA SÜRECİNDE GELİŞTİRİLMESİNİN FAYDALI OLACAĞI DEĞERLENDİRİLEN ALANLAR	31
7. KATALOGLAMA VE ENVANTER YÖNETİMİ	35
8. SANAYİDE YER ALAN ÜRÜN VE YETENEKLERİN SINIFLANDIRMA, KAYIT VE YÖNETİM YÖNTEMLERİ	39
8.1. KOD VE KAYIT LİSTELERİ	39
8.1.1. DUNS (DATA UNIVERSAL NUMBERING SYSTEM):	39
8.1.2. ISIC (INTERNATIONAL STANDART INDUSTRIAL CLASSIFICATION OF ALL ECONOMIC ACTIVITIES)	40
8.1.3. UNSPSC (THE UNITED NATIONS STANDARD PRODUCTS AND SERVICES CODE)	40

8.1.4. SITC (STANDARD INTERNATIONAL TRADE CLASSIFICATION)	41
8.1.5. NAICS (NORTH AMERICAN INDUSTRIAL CLASSIFICATION SYSTEM)	42
8.1.6. NAPCS (NORTH AMERICAN PRODUCT CODIFICATION SYSTEM)	42
8.1.7. NSF INDUSTRIAL RESEARCH AND DEVELOPMENT INFORMATION SYSTEM (IRIS)	42
8.1.8. SOC (STANDARD OCCUPATIONAL CLASSIFICATION)	43
8.1.9. NACE (NOMENCLATURE GÉNÉRALE DES ACTIVITÉS ÉCONOMIQUES DANS LES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES)	44
8.1.10. CPA (STATISTICAL CLASSIFICATION OF PRODUCTS BY ACTIVITY)	45
8.1.11. CPV (COMMON PROCUREMENT VOCABULARY)	46
8.1.12. PRODCOM	46
8.1.13. PRODTR	46
8.1.14. GTIP (GÜMRÜK TARİFE İSTATİSTİK POZİSYONU)	47
8.1.15. TÜRKİYE'DE KULLANILAN SINIFLANDIRMA KODLARI ARASI İLİŐKİ	48
9. DIŞ TİCARET VERİ TABANLARI VE ULUSLARARASI PAZARA GİRİŞ LİNKLERİ	49
9.1. INTERNATIONAL TRADE CENTER (UNCTAD/WTO) MARKET ANALYSIS AND RESEARCH (MAR) VERİ TABANI	49
9.2. EUROSTAT	49
9.3. AB PAZARA GİRİŞ VERİ TABANI (MARKET ACCESS DATABASE)	49
9.4. AB İHRACAT YARDIM MASASI (EXPORT HELPDESK)	50
9.5. DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ İSTATİSTİK VERİ TABANI	50
9.6. DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ "DOCSONLINE" VERİ TABANI	50
9.7. BM COMTRADE VERİ TABANI	50
9.8. OECD İSTATİSTİK VERİ TABANI	50
9.9. ECONOMIST INTELLIGENCE UNIT (EIU) ÜLKE RAPORLARI	51
9.10. DÜNYA BANKASI VERİ TABANI	51
9.11. WORLD TRADE ATLAS (GLOBAL TRADE ATLAS) VERİ TABANI	51
9.12. EUROMONITOR VERİ TABANI	51
9.13. DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ "APPLIED DUTIES AND TRADE/BOUND DUTIES AND COMMITMENTS (IDB/CTS)" VERİ TABANI	52
9.14. NATO SUPPORT AND PROCUREMENT AGENCY (NSPA) KAYNAK ARŐİVİ "NSPA SOURCE FILE"	52
10. UYARLAMA	53

1. GENEL

1.1. GİRİŞ

TSK ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarımızın ihtiyaçlarının, zamanında, doğru ve eksiksiz olarak; mümkün olan en yüksek oranda yerli kaynak kullanımıyla karşılanabilmesi, ülkemizin endüstriyel altyapısının en etkin şekilde takip edilebilmesi, yerli firmalarımızın ürettiği özellikle alt sistem ve altı seviyede her tür mal ve hizmetlerin yurt içi ve yurtdıŐı pazarlara sunulabilmesi hedefleri doğrultusunda; kodlandırma ve kataloglama faaliyetlerinin sağlıklı olarak yürütülmesi, ürün ve kapasitelerinin ilgili tüm elektronik ortamlarda uygun tanımlamalar ile yerini alabilmesi, yönetilmesi ihtiyacının tüm paydaşlarca içselleştirilmesi önem arz etmektedir. Doküman içeriğinde, doğru ve kaliteli kodlandırma ihtiyacının tanımı ve paydaşlar açısından öneminden hareketle; NATO Kodlandırma Sistemi'nin yapısı, doğru uygulama ile paydaşlara sağlayacağı faydalar sıralanmaktadır. Kaliteli kodlandırma; kodlandırma işlemi, bir malzemeyi tanımlamak için malzeme isminin tespiti, bu tespitten ulaşılan malzeme türü için hazırlanmış soruların cevaplanması ve ilgili firma ve parça numarasına yönelik kodların tanımlanmasını içeren karmaşık ve özen gerektiren bir dizi işlemde oluşmaktadır. Yüklenicilerden alınan verilerin yeterliliği ve doğruluğu kodlandırmanın kalitesini belirler.

Ömür devri yönetimi yaklaşımının hayata geçirilmesi kapsamında, ülkemizde mevcut ve potansiyel sınıai üretim kapasitesinin ve çeşitliliğinin artması, yeteneklerin, paydaşların azami koordinasyonu ile savunma ve güvenlik tedariklerinde değerlendirilmesi ve milli güce toplam katkı düzeyinin azami seviyeye yükseltilebilmesine kodlandırma sisteminin kritik katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Ülkemizde kodlandırma faaliyetleri, AC/135 Kodlandırma Direktörleri Grubu adına, MSB Teknik Hizmetler Dairesi Başkanlığı bünyesinde bulunan Teknik Standartlaştırma Daire Başkanlığı Türk Milli Kodlandırma Bürosu (TMKB) sorumluluğunda yürütülmektedir.

Kuvvet Komutanlıkları, Jandarma Gn. K.lığı ve Sahil GÜv. K.lığı Kodlandırma Birimleri (Kuvvet Kodlandırma Birimi-KKB), TMKB'nin kodlandırma sistemindeki verileri görme, talepte bulunma ve NSN tahsisi yapılmayan durumlarda Geçici Stok Numarası (GSN) verme yetki ve sorumluluğu bulunmaktadır.

Firmalar Kodlandırma Yönergesinde belirtilen usul ve esaslar dahilinde kodlandırma işlemleri için TMKB'ye başvuruda bulunur.

Ülkemizde yürütölen savunma ve güvenlik tedariki yönetiminde kodlandırma faaliyetlerinin mevcut ve potansiyel paydaşları genel olarak;

- MSB
- Savunma Sanayii Başkanlığı
- MSB bağlıları
 - » MSB Üretim ve Bakım Birimleri (Askerî Fabrikalar Gn. Md.lüğü (AFGM), Tersaneler Gn.Md.lüğü (TGM) bağlısı birimler)
 - » Kuvvet Komutanlıkları Kodlandırma ve Lojistik Birimleri
 - » TMKB
- Diğer Bakanlıklar
 - » Bilim Sanayii ve Teknoloji Bakanlığı
 - » Ticaret Bakanlığı
 - » İçişleri Bakanlığı
- Firmalar
 - » Savunma Sanayi Firmaları (Savunma odaklı üretim yapan firmalar)
 - » Savunma Sanayiine dolaylı üretim yapan firmalar
 - » Savunma Sanayiine proje bazlı tedarik/üretim yapan firmalar

başlıkları altında toplanabilir.

1.2. AMAÇ

Bu doküman, Savunma Sanayii Başkanlığı çatısı altında teşkil edilen Türk Savunma Sanayii Ömür Devri Yönetimi Platformu tarafından, Kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektördeki tüm paydaşların birikim ve tecrübeleri ile uluslararası standart ve dokümanların müştereken değerlendirilmesi yöntemiyle; ürün ve yeteneklerin sayısallaştırılarak sınıflandırılması, kodlandırılması ve Envanter Yönetimi'nin anahtar verisi olarak kullanılması hedefine katkı olarak hazırlanmıştır.

1.3. KAPSAM

Bu doküman; ürün ve yeteneklerin sayısallaştırılarak sınıflandırılması, kodlandırılması ve Envanter Yönetimi'nin anahtar verisi olarak kullanılmasına ilişkin esas olarak kullanım ve destek safhalarını kapsayacak şekilde ürün ve sistemlere ilişkin Türk Millî Kodlandırma Bürosu (TMKB) tarafından yürütölen faaliyetler, sorumlulukların ve yetkinlikler ile uluslararası düzeyde uygulanan benzer uygulamalar hakkında bilgi ve örnekleri içermektedir.

1.4. BİLGİ KİTAPÇIĞININ KULLANIMI

Kodlandırma ve Sınıflandırma Bilgi Kitapçığı on bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölüm; amaç, kapsam, referanslar gibi genel bilgileri içermekte; ayrıca, terim ve kısaltmalar da bu bölümün içinde yer almaktadır.

İkinci bölümde, kodlandırma ihtiyacının tanımı ve gerekçesi izah edilmiştir.

Üçüncü bölümde, NATO Kodlandırma Sistemi hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

Dördüncü bölümde, NATO Kodlandırma Elemanları detaylandırılmıştır.

Beşinci bölümde, Milli Kodlandırma Bürosu (MKB) ve faaliyetleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

Altıncı bölümde, kodlandırma sürecinde geliştirilmesinin faydalı olacağı değerlendirilen alanlar özetlenmiştir.

Yedinci bölümde, kataloglama ve envanter yönetimi ilişkisine değinilmiştir.

Sekizinci bölümde; sanayide yer alan ürün ve yeteneklerin sınıflandırma, kayıt ve yönetim yöntemleri anlatılmıştır.

Dokuzuncu bölümde, dış ticaret veri tabanları ve uluslararası pazara giriş linkleri verilmiştir.

Onuncu bölüm uyarılama kısmıdır.

1.5. BİLGİ KİTAPÇIĞININ GÜNCELLENMESİ

Bilgi Kitapçığı; ilgili paydaşların ihtiyacı doğrultusunda güncellenecektir. Değişiklikler, aşağıdaki Değişiklik İzleme Tablosu'ndan izlenecektir.

Tablo 1 Değişiklik İzleme Tablosu

YAYIN NO	YAYIN TARİHİ	DEĞİŞİKLİK YAPILAN BÖLÜM/SAYFA	AÇIKLAMA
01	Ağustos 2021	-	İlk yayın

1.6. REFERANSLAR

1. ACodP–1 NATO Manual on Codification.
2. MSB Millî Kodlandırma Hizmetleri Yönergesi.
3. Guide to the NATO Codification System (Issued by the NATO Group of National Directors of Codification)
4. NATO Codification System, The DNA of Modern Logistics
5. <http://www.msb.gov.tr/Kodlandirma/icerik/turk-mill-kodlandirma-sistemi>
6. TSSÖDYP Doküman Seti

DOKÜMAN ADI

DOKÜMAN KODU

Sistem Ömür Devri Yönetimi Rehberi (Ana Çerçeve)	TSSÖDYP–01
Sistem Ömür Devri Yönetimi Süreçleri Rehberi	TSSÖDYP–02
Ürün Destek Stratejileri ve Modelleri Rehberi	TSSÖDYP–03
Entegre Lojistik Destek (ELD) Rehberi	TSSÖDYP–04
Entegre Lojistik Destek (ELD) İsterleri Hazırlama Rehberi	TSSÖDYP–05
Lojistik Destek Analizleri ve Kayıtları Rehberi	TSSÖDYP–06
Tedarik Zinciri Yönetimi Rehberi	TSSÖDYP–07
Sistem Ömür Devri Yönetiminde Demodelik Yönetimi Rehberi	TSSÖDYP–08
Kullanım ve Destek İhtiyaçları Çerçevesinde Yerileştirme/Millileştirme Rehberi	TSSÖDYP–09
Kullanım ve Destek Safhaları Kalite Yönetimi Rehberi	TSSÖDYP–10
Sistem Ömür Devri Yönetiminde Konfigürasyon Yönetimi Rehberi	TSSÖDYP–11
Teknik Yayın Hazırlama Rehberi	TSSÖDYP–12
Eğitim ve Eğitim İhtiyaçları Rehberi	TSSÖDYP–13
Sistem Ömür Devri Yönetimi Terminolojisi	TSSÖDYP–14
Kodlandırma ve Sınıflandırma Bilgi Kitapçığı	TSSÖDYP–15
ASD/AIA S–Serisi ELD Spesifikasyonları Seti Tanıtım Kitapçığı	TSSÖDYP–16

1.7. TANIMLAR VE KISALTMALAR

1.7.1. TANIMLAR TABLOSU

Tablo 2 Tanımlar Tablosu

Tanım	Açıklama	Diğer Kullanım
Etiketlendirme	Bir malzemenin Askerî Lojistik süreçleri içine girmesinden çıkışına kadar olan tüm safha ve hareketlerde tanınmasını ve/veya izlenmesini sağlayan, bünyesinde "yeteri kadar" bilgi barındıran, malzemenin üzerinde ve/veya ambalajındaki tanımlama bilgisidir.	
Geçici Stok Numarası	KKB'ler tarafından tahsis edilen NSN benzeri bir rakam ve harf dizisidir.	
Malzeme Tanımlama Kılavuzu Item Identification Guide	Kodlandırılacak malzemeler ile ilgili fiziksel ve performans sorularının yer aldığı kodlandırma kaynak dokümanlarıdır. Kodlandırılacak malzeme için kullanılacak tanımlama formlarının bulunduğu kılavuzdur.	
NATO Kodlandırma Sistemi	Lojistik faaliyetlerin etkinliğini artırmak, lojistik destek faaliyetlerinden daha fazla yararlanmak amacıyla; her bir ikmal maddesi için "aynı tarzda bir sınıflandırma, tanımlama ve isimlendirme yapmak ve bir NATO Stok Numarası tahsis etmek" üzere tesis edilen ve tüm üye ülkeler tarafından kullanılan bir sistemdir.	
NATO Stok Numarası	NATO ve TSK bünyesinde takibi, Kuvvet Komutanlıkları arasında aktarımı söz konusu olabilecek ve ikmal maddesi konseptine giren malzemeler için NATO standartlarına göre verilen numaradır.	
NATO Ticari ve Kamu Kuruluşu Kodu NATO Commercial And Government Entity Code	NATO ülkelerinde yerleşik firma/yüklenici kuruluşların bilgisayar ortamında arşivlenmesi amacıyla; ilgili NATO ve NATO üyesi ülkeler tarafından tahsis edilen, 5 karakterli alfabetik-nümerik bir koddur.	
Web Tabanlı İnteraktif Kodlandırma Sistemi	E-İmza yasasına uygun bir mimariyle geliştirilmiş, milli ve NATO maksatlı olarak kullanılan, malzeme, hizmet ve firma kodlandırma yazılımıdır. https://msbwetiks.msb.gov.tr/Home/YetkiBasvuru linki üzerinden yetki başvurusu yapılabilmektedir.	
Sistem Ömür Devri System Life Cycle	İhtiyacın belirlenmesi ile başlayan, ön konsept, konsept, geliştirme, üretim, kullanım, destek safhalarından geçen ve ürünün envanterden çıkarılması safhası ile son bulan zaman dilimidir.	
Ürün Product	Yüklenici tarafından sözleşme kapsamında teslim edilecek tüm kalemler.	

Yüklenici	Bir sözleşme ile hizmet veya ürünü karşılayan firma, kurum ve kuruluşlar.
-----------	---

1.7.2. KISALTMALAR TABLOSU

Tablo 3 Kısaltmalar Tablosu

Kısaltma	Açık Yazımı
AB	Avrupa Birliği
MSB AFGM	Milli Savunma Bakanlığı Askeri Fabrikalar Genel Müdürlüğü
BM	Birleşmiş Milletler
BRDIS	Business Research and Development and Innovation Survey
CGCM	Canadian Government Catalogue of Materiel
CPA	Statistical Classification of Products by Activity
CPV	Common Procurement Vocabulary
CSIS	Codification Support Information System
DEMIL/DML	Demilitarization Code
DUNS	Data Universal Numbering System
EIU	Economist Intelligence Unit
FedLog	Federal Logistics Data
FLIS	Federal Logistics Information System
GSN	Geçici Stok Numarası
GTIP	Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu
ISIC	International Standart Industrial Classification Of All Economic Activities
KKB	Kuvvet Kodlandırma Birimi
MCC	The Material Control Code
MTK IIG	Malzeme Tanımlama Kılavuzu Item Identification Guide
NACE	Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes

NAICS	North American Industrial Classification System
NAPCS	North American Product Codification System
NMCRL	NATO Master Catalogue of References for Logistics
NMTN NIIN	NATO Malzeme Tanımlama Numarası NATO Item Identification Number
NSF IRIS	Industrial Research and Development Information System
NSN	NATO Stok Numarası
NSPA	NATO Support and Procurement Agency
NTKKK NCAGE	NATO Ticari ve Kamu Kuruluşu Kodu NATO Commercial And Government Entity
NCAGESD	NCAGE Status Designator Code
PRODCOM	List of PRODUcts of the European COMmunity
PRODTR	Avrupa Birliği Sanayi Ürün Listesi (PRODCOM) Türkiye Versiyonu
RFID	Radio Frequency Identification
SAM	System of Award Management
SERENADE	Système de Recherche National d'Article Définitifs
SIRD	National Science Foundation's Survey of Industry Research and Development
SITC	Standard International Trade Classification
SLC	The Shelf Life Code
SOC	Standard Occupational Classification
SOPRANO	Système Opérationnel Pour la Recherche d'Articles dans la Nomenclature OTAN
MSB TGM	Milli Savunma Bakanlığı Tersaneler Genel Müdürlüğü
TMKB	Türk Milli Kodlandırma Bürosu
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
UNSPSC	The United Nations Standard Products and Services Code
USDK CNAD	Conference of National Armament Directors Ulusal Silahlanma Direktörleri Konferansı
WETIKS	Web Tabanlı İnteraktif Kodlandırma Sistemi

1.8. TABLOLAR VE ŐEKİLLER

1.8.1. TABLOLAR

Tablo 1 Değişiklik İzleme Tablosu	11
Tablo 2 Tanımlar Tablosu	13
Tablo 3 Kısaltmalar Tablosu	14

1.8.2. ŐEKİLLER

Şekil 1 Ülke/Kurum/Birimler Arası Ortak Tanımlama Dili İhtiyacı	18
Şekil 2 S2000M Kapsamında Kodlandırma Faaliyetlerinin Malzeme Yönetim Sürecindeki Yeri	22
Şekil 3 NATO Kodlandırma Sistemi Kullanıcıları	23
Şekil 4 NSN Yapısı	27

2. KODLANDIRMA İHTİYACININ TANIMI VE GEREKÇESİ

Kullanıcı ve destekleyen ikmal sistemi seviyelerindeki bilgi yönetiminde ağırlıklı olarak veri temelli sayısal veya basılı referanslar kullanılmaktadır.

Kullanıcı ve onu destekleyen lojistik sistemin kullanım ve destek safhalarında ihtiyaçlarını tanımlamakta faydalanacakları sayısal ve basılı referansların veri yapılarının anahtarı ise, Türkiye'nin de dahil olduğu 63 ülke için, bu dokümanda özet bilgi verilecek olan, NATO Stok Numarasıdır.

Ürünlerin belirli kriterleri karşılama koşuluyla üretim ve destek aşamalarında birbirlerinin yerine kullanılabilmesi, yeterli şartların sağlanması durumunda kullanıcıya ihtiyaçlarını karşılama konusunda ekonomi, sürat ve inisiyatif avantajı sağlayacaktır.

Fakat her bir üreticinin kendine özgü ve birbirinden farklı tanımlama sistemi, isim ve referans numarası verme özgürlüğü olabilmesi nedeniyle; müşterek/yaygın, standart ve yeterli ayırdedici detay içeren, ihtiyaçların güvenilir şekilde tanımı ve alternatif ürün ve/veya tedarik kaynağının tespiti ve doğrulanmasına imkân verebilecek bir kodlama/referans yönteminin var olmaması durumunda, her bir malzeme kaleminin temin ve yönetimi için detaylı teknik tanım ve doğrulama süreçleri kullanımı tek alternatif olarak kalacaktır. Bu durum; özellikle askerî birimler gibi birbirinden farklı binlerce sistemin işletim ve idamesini, hatasız ve dinamik olarak sağlayan organizasyonlar için envanter takibi ve yönetiminde zorluklara yol açacaktır.

Bu risklerin en aza indirilmesi maksadıyla; farklı üreticilerin farklı referanslar ile tanımladığı ancak birbiriyle ihtiyacı karşılama kriterleri açısından aynı kabul edilebilecek özellikleri taşıyan ikmal maddelerinin bilgilerini tek bir stok numarası altında toplayan veya muadil olmaya yeterli kriterleri karşılayan malzemelerin de kolaylıkla tespitine imkân verecek, yaygın olarak kabul gören bir sistematığın geliştirilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. NATO, daha önce ABD'de geliştirilmiş ve kullanımda olan kodlandırma sistemini, 1954 yılında kabul, 1957 ve takip eden yıllarda adapte ederek, üye ülkeler ile dileyen ve gerekli kriterleri sağlayan ülkelerin kullanımına sunmuştur.

NATO Kodlandırma Sisteminin imkân ve yeteneklerinden sistem ömrünün hemen her safhasında muhtelif şekillerde faydalanılmaktadır. Müteakip başlıklarda kodlandırma sistemi, paydaşları ve sağladığı veya beklenen faydalar özetlenmiştir.

2.1. MALZEME/SİSTEM TEDARİKİ VE KODLANDIRMA

Tedarik faaliyetleri münferit bir malzeme veya bir ana sistemde kullanılan en küçük parçadan, ana sistem/platformun kendisine kadar geniş bir yelpazede

yürütölmektedir. Tedarik faaliyeti, alımın türüne göre kendine has özellikler ihtiva etse de; ancak ihtiyaçların ayrıntılı olarak tanımlanması ve alternatif tedarik kaynaklarının azami ölçüde bilinebilmesi ile başarılı bir şekilde sonuçlandırılabilir. Tedarik faaliyetlerinin temel soru(n)ları olan;

- İhtiyaç duyulan malzemeyi kim/kimler üretmekte/temin etmektedir?
- Önerilen ürün ihtiyaçları karşılamakta mıdır?
- Malzemenin temin/kullanımı aşamasında kısıtlamalar var mıdır?
- İhtiyaç duyulan malzeme ülke içinde veya diğer NATO ülkelerinde kullanılmakta mıdır?
- Malzemenin yerine kullanılabilir muadilleri var mıdır?

gibi sorulara kodlandırmanın yardım ve aracılığı ile cevap bulunabilir.

Ayrıca kodlandırma sistemindeki veriler vasıtasıyla uygun ürünün seçimi, hızlı tedariki, depolanması ve envanterde yönetimi kolay hale gelecektir.

2.2. KODLANDIRMANIN HEDEF VE FAYDALARI

Şekil 1 Ülke/Kurum/Birimler Arası Ortak Tanımlama Dili İhtiyacı

Modern lojistiğin DNA'sı olarak kabul edilen doğru kodlandırma uygulamaları ile yönetilen envanterin, paydaşlara kazandıracakları aşağıda sıralanmıŐtır.

2.2.1. HAREKÂT AÇISINDAN

Muharip unsurların görevlerini başarıyla yerine getirebilmeleri için; ihtiyaç duyulan malzeme ve hizmetlerin, ihtiyaç duyulan zamanda ve en uygun koŐullarda hazır bulundurulması gerekmektedir. Doğru yönetilebilen malzeme envanteri aşağıdaki alanlarda kritik katkı sağlayacaktır.

2.2.1.1. MÜŐTEREKLIK (BİRLİK, KUVVET, MÜTTEFİKLER ARASI)

- Aynı ikmal maddelerinin tek bir tanım ve numara altında toplanarak veya muadilliklerin tespiti ile, müşterek bir ikmal/Lojistik lisansı, karşılıklı iŐletilebilirlik ve karşılıklı deĐiŐtirilebilirlik desteklenir.
- Kuvvetler arasında transferlerin sağlıklı ve hızlı bir Şekilde yapılabilmesi sağlanır.
- Müşterek harekâtlarda yer alacak kullanıcı ũlke askerî birimlerinin lojistik sistemlerinin uyumunu kolaylaŐtırır.

2.2.1.2. KUVVET PLANLAMAYA KATKI

- İhtiyaç ve tedarik plânlanmasına yardımcı olmak suretiyle, harekâat planları ve kaynak optimizasyonunu destekler.
- Kuvvet Planlamalarının tüm ömür devri ihtiyaçlarının, lojistik ayak izi ile bütünleşik gerŐekleŐtirilmesini kolaylaŐtırır.

2.2.1.3. YÖNETİM/MUHABERE KOLAYLIKLARI

- İkmal işlemlerini basitleŐtirir, yerinde ve zamanında lojistik destek hedefini destekler.
- Talep, statü ve benzeri bilgi trafiğinin güvenilirliğini ve sũratını destekler.

2.2.1.4. LOJİSTİK DESTEK SũRAT AVANTAJI

- Planlama, tedarik, kabul, stok kontrol, depolama faaliyetlerinde karŐılaŐılan sorunları azaltarak Lojistik Desteği, özellikle harekâat lojistiği aÇısından kritik değere sahip olan, en doğru ve hızlı seviyeye ulaŐtırır.

2.2.2. LOJİSTİK VE KAYNAK YÖNETİMİ AÇISINDAN

Ürünlerin yeterli derinlik ve doğrulukta bilgi kullanılarak kodlandırılması, ihtiyaçların azami alternatif ile, daha güvenli ve hızlı şekilde karşılanması ve envanterin mükerrer alımlara engel, muadillere hakim olarak yönetilebilmesini destekler, aşağıda sıralanan imkân ve kolaylıkları destekler veya mümkün kılar.

- Envanter/Stok maliyetlerinin optimizasyonu,
- Tedarikte sürat, kolaylık ve maliyet avantajları,
- Standardizasyonun desteklenmesi,
- Veri yönetimi, bilgisayar uygulamalarında anahtar rolü,
- Kataloglar, envanter yönetim araçları geliştirilebilmesi,
- Kaynak optimizasyonu.

2.2.3. SAVUNMA SANAYİ / ÜRETİCİ AÇISINDAN

Envanterdeki özellikle alt sistem ve daha alt seviye ikmal maddelerinin ihtiyaçlarının tespit/planlama, tedarik ve doğrulanmaları kullanıcı düzeyinde yürütülmektedir. Kullanıcı seviyesinde ihtiyaç tanımları ise sadece mevcut teknik doküman ve veri kaynaklarından sağlanabilmektedir. Kullanıcıya hitap eden bilgi kaynaklarında tedarikçi alternatifi olarak yer alabilmenin yegâne yöntemi ise, ürün ve üretici bilgilerinin, aynılık/ muadillik gibi tespitlerin yapılmasına da imkân verebilecek şekilde, sayısallaştırılarak kodlandırılması ile mümkündür.

2.2.3.1. MİLLÎLEŐME/İHRACAT AÇISINDAN

- Doğru kodlanmış millî ürünlerin 60'ın üzerinde ülkede milyonlarca kullanıcının eriştiği vitrinlere yerleŐtirilerek rekabetçi olabilmesi, bu sayede ekonomik bulunmayan üretimlerin mümkün, TSK'nın da kullandığı birçok ürünün de fiyat ve kalite açısından daha uygun hale gelmesini sağlar.
- Firma ve Ürün bilgilerinin Kaynak Arşivleri, Veri Bankaları ve Kataloglarda yer alabilmesini sağlar.

2.2.3.2. KALİTE/STANDARDİZASYON AÇISINDAN

- NKS usullerine göre göre gerçekleşen kodlandırma üreticileri uluslararası kabul görebilecek ürün ve beraberinde teknik bilgi kalitesine yönlendirecektir.

- Ülkemiz yetenek envanterinin oluşturulması ve sayısal anahtarlı olarak makro yönetiminin yapılabilmesi mümkün hale gelecektir.
- Sert ve aralıksız devam eden teknoloji savaşlarında var olmanın ön şartları arasındadır.

2.2.4. PROGRAM/PROJE YÖNETİMİ AÇISINDAN

Kodlandırma uygulamalarından elde edilecek sayısallaştırılmış bilgi ve tecrübelerle, projelerin ömür devri yönetimi kalemleri altındaki konfigürasyon yönetimi, ürün destek yönetimi, kalite yönetimi ve maliyet yönetimi gibi temel konularında gelişmelerin hızlanacağı değerlendirilmektedir.

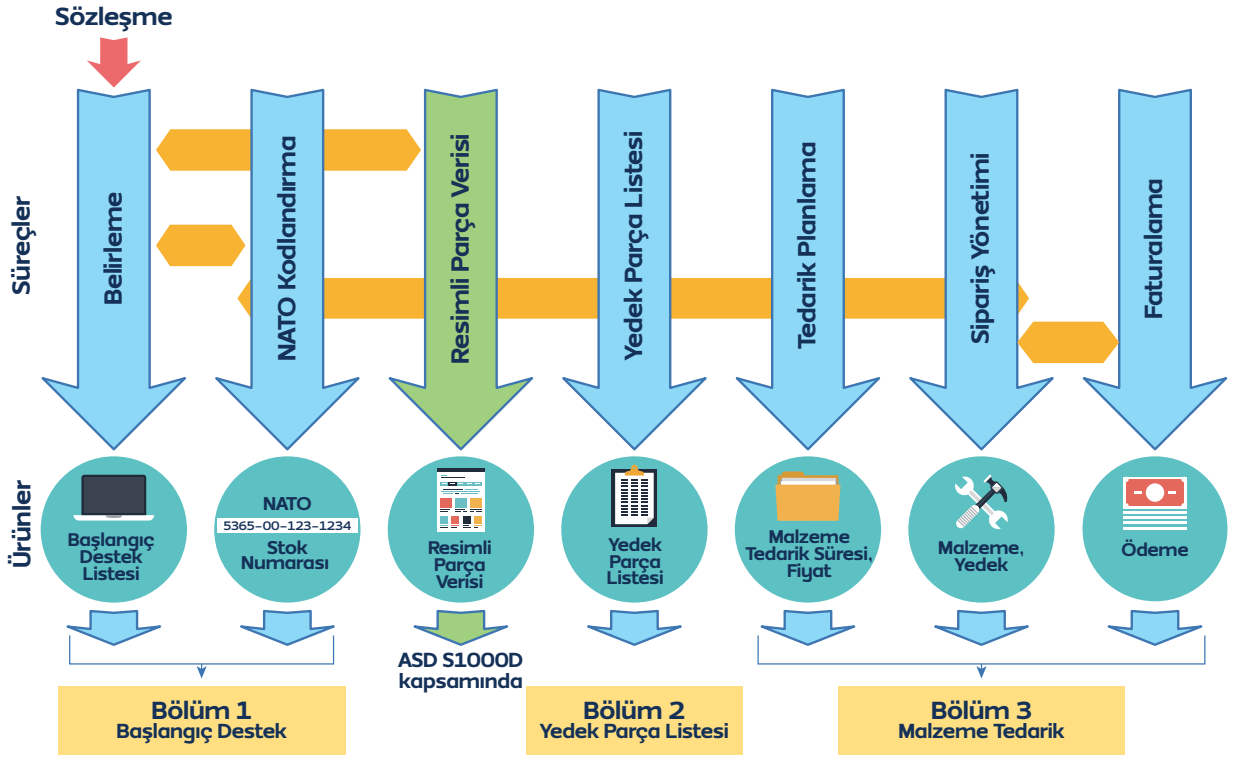
Kodlandırma, teslim edilen ürünlerin envanter yönetimi kapsamında takip ve yönetimi, işletme bakım ve idame ihtiyaçlarının karşılanarak azami göreve hazırlık seviyesinin elde edilmesi ve sürdürülmesi hedeflerinin temelini oluşturan, sayısal temelli ve bütünleşik lojistik yönetimin anahtarını oluşturmaktadır.

2.3. ÜRÜN ÖMÜR DEVRİ YÖNETİMİ VE KODLANDIRMA

ASD/AIA S2000M "Malzeme Yönetiminde Uluslararası Spesifikasyon" ömür devri boyunca; bir sistemin ve bu sisteme ait bileşenlerin yönetimine yönelik süreç, kural ve bilgi akışının özelliklerini belirten uluslararası spesifikasyon olup Askerî veya sivil ürünlerin tüm malzeme yönetim süreçlerini kapsayacak şekilde tasarlanmıştır. Bu spesifikasyonun bölümleri;

- Başlangıç Destek
- Yedek Parça Listeleri
- Malzeme Tedarik Süreçleri
- İletişim Teknikleri
- Veri Sözlüğü
- Tanımlar, Kısaltmalar ve Referans Dokümanlardır.

Bu doğrultuda S2000M malzeme yönetiminde süreçler ve çıktılar aşağıda resmedilmiştir.

Şekil 2 S2000M Kapsamında Kodlandırma Faaliyetlerinin Malzeme Yönetim Sürecindeki Yeri

Kodlandırma faaliyetlerinin malzeme yönetim süreçleri içerisinde önemi ASD/AIA dokümanları kapsamında da teyit edilmiştir.

3. NATO KODLANDIRMA SİSTEMİ (NKS)

The NCS is managed by the NATO Group of National Directors on Codification, Allied Committee 135 (AC/135).
NCS rules and procedures are laid down in the NATO Manual on Codification ACodP-1 downloadable from www.nato.int/codification
Codification is performed under national responsibility.

[30] NATO nations :

ALBANIA YH 59 A***H	BELGIUM ZB 13 B***#	BULGARIA WU 50 #***U	CANADA ZC 20 or 21 #***# or L***#	CROATIA WD 53 A***B	CZECH REPUBLIC WZ 16 #***G	DENMARK ZS 22 R***#	ESTONIA WE 38 #***J	FRANCE ZF 14 F***# or M***#	GERMANY ZG 12 C***# or D***#
GREECE ZU 23 G***#	HUNGARY WH 51 #***V	ICELAND ZV 24 S***#	ITALY ZR 15 A***#	LATVIA VD 55 A***D	LITHUANIA WI 47 #***R	LUXEMBOURG ZL 28 B***#	MONTENEGRO VH 77 A***W	NETHERLANDS ZN 17 H***#	NORTH MACEDONIA WM 54 A***C
NORWAY ZT 25 N***#	POLAND WP 43 #***H	PORTUGAL ZP 26 P***#	ROMANIA WR 39 #***L	SLOVAKIA WS 40 #***M	SLOVENIA WL 42 #***Q	SPAIN YB 33 #***B	TURKEY ZW 27 T***#	UNITED KINGDOM ZK 99 K***# or U***#	USA ZZ 00 or 01 #***#

The NATO Support and Procurement Agency (NSPA) is the sole NATO Agency to participate in the NATO Codification Data Exchange (user ZX).
Codification services provided: allocation of S & I-CAGES, publication of the NATO Master Catalogue of References for Logistics (NMCRL),
Sponsorship support and monitoring consolidated codification requirements on behalf of NATO Agencies.

[34] Sponsored Non-NATO nations :

[19] Tier 2 :

Nations have a Codification System that has been certified as being fully compliant with the NCS procedures.
Tier 2 sponsorship is characterized by a two-way data exchange and participation in technical NCS management.

ARGENTINA YF 29 W***#	AUSTRALIA ZA 66 Z***#	AUSTRIA WB 41 #***N	BRAZIL YA 19 #***K	COLOMBIA YC 80 A***Z	FINLAND WF 58 A***G	INDIA ZI 72 #***Y	INDONESIA YT 45 #***Z	ISRAEL YD 31 #***A	
JAPAN ZJ 30 J***#	KOREA REPUBLIC OF ZH 37 #***F	MALAYSIA YW 34 Y***#	MOROCCO YP 63 A***M	NEW ZEALAND ZE 98 E***#	SERBIA VS 73 A***S	SINGAPORE YJ 32 Q***#	SWEDEN VK 64 A***N	UAE WG 71 #***W	UKRAINE YR 61 A***J

[15] Tier 1 :

The "basic level" of sponsorship including some use of unclassified NATO Stock Number (NSN) information.
Tier 1 sponsorship is characterized by a one-way data exchange.

AFGHANISTAN VF 67 A***Q	ALGERIA VN 82 B***B	BELARUS VL 62 A***L	BOSNIA & HERZEGOVINA VB 75 A***U	BRUNEI DARUSSALAM VC 76 A***V	CHILE YN 52 A***A	EGYPT YQ 36 #***D	GEORGIA VG 68 A***R	JORDAN VJ 78 A***X
OMAN VE 56 A***E	PERU VP 79 A***Y	QATAR VM 81 B***A	SAUDI ARABIA YS 70 #***E	SOUTH AFRICA ZD 18 V***#	THAILAND YY 35 #***C			

Code Structure Legend : ZB / 13 / B***# # = numerical
MOE / Ctry / NCAGE * = alpha/numerical

>>> www.nato.int/codification <<<

Şekil 3 NATO Kodlandırma Sistemi Kullanıcıları

ABD tarafından 1952 yılında uygulamaya konulan Federal Kodlandırma Sistemi, NATO tarafından da benimsenmiş ve müşterek çalışmalar sonucunda 1954 yılında üye ülkelerce onaylanmıştır. 05 Aralık 1957 yılında CNAD (Ulusal Silahlanma Direktörleri Konferansı) bünyesinde kurulan NATO AC/135 Kodlandırma Komitesi, üye ülkeler tarafından oluşturulan Millî Kodlandırma Bürolarının faaliyete geçmesi ile NATO Kodlandırma Sistemi (NKS) resmen uygulamaya koyulmuştur.

NKS'nin TSK'da uygulama girişimleri 1972 yılında başlamış, 1993 yılına kadar Kuvvet Komutanlıkları işlemlerini münferit olarak sürdürmüşlerdir. TSK bünyesinde NKS'nin "müşterek malzeme lisansı" olarak uygulanmasının kabul edilmesini takiben 1995 yılından itibaren, MSB Teknik Hizmetler Daire Başkanlığı bünyesinde yer alan TMKB tarafından kodlandırma yetki ve sorumluluğu deruhte edilmiştir. 2007 yılında WETIKS kullanımına geçilmiş olup halen güncelleme ve bakım çalışmaları devam etmektedir.

NKS, NATO üyesi olmayan ülkeler tarafından da kullanılabilir. Sisteme dâhil olmak isteyen ülkenin talebi doğrultusunda, AC/135 Kodlandırma Komitesi üyesi NATO ülkelerinin tamamının uygun görmesi halinde, Birinci Seviye (Tier1) ve İkinci Seviye (Tier2) sponsor ülke olmak üzere iki aşamalı olarak uygulanmaktadır.

Bu kapsamda Tier1 ve Tier2 sponsor ülkelere NATO Kodlandırma Sisteminde sorumluluk ve yetkiler verilmektedir. Bahse konu sorumluluk ve yetkiler; Tier1 ülkelerinin tek yönlü (sadece kodlandırma (NSN, NCAGE, vb.) talebinde bulunabilir), Tier2 ülkelerinin çift yönlü (hem kodlandırma yapabilir, hem de kodlandırma talebinde bulunabilir) veri değişimi yapabilmesidir. Bu şekilde 2019 yılı itibarıyla NATO dışından toplam 33 ülke NKS'ye katılmış olup NATO üyesi 30 ülke ile birlikte, toplam 63 ülke NATO Kodlandırma Sistemini kullanmaktadır.

NKS, NATO AC/135 Millî Kodlandırma Direktörleri Grubu üst yönetiminde yürütülmektedir. Ülkemizde yürütülen Millî Kodlandırma faaliyetleri ise; TMKB yetkisinde, Genelkurmay Başkanlığı, MSB bağlıları, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Savunma Sanayii Başkanlığı ile koordineli, NKS esaslarına uygun olarak yürütülmektedir.

NKS'ye ilişkin temel doküman "NATO Kodlandırma El Kitabı (NATO Manual on Codification)" olarak bilinen Allied Codification Publication No 1 (ACodP-1)'dir. Ülkemizde NKS faaliyetlerine ilişkin temel doküman internet ortamında da yayınlanmakta olan MSB Millî Kodlandırma Hizmetleri Yönergesi'dir.

¹ Sponsor ülkelerin statü(Tier 1 veya 2) ve sayıları değişiklik göstermektedir. Güncel listeye ve ülke kodlandırma bürosu bilgilerine https://www.nato.int/structur/AC/135/main/pdf/NCS_codes_chart.pdf den ulaşılabilir.

4. NATO KODLANDIRMA SİSTEMİNİN ELEMANLARI

Bölüm 4 kapsamında özetlenen bilgiler, Ocak ve Temmuz aylarında olmak üzere, yılda iki kez güncellenen NATO Kodlandırma Talimatından (ACodP-1) alıntıdır. "https://www.nato.int/struktur/AC/135/acodp1/ACodP1_E.pdf" linkinden erişilebilen güncel dokümanın ilgili bölümlerinin incelenmesi ile NATO Kodlandırma Sisteminin kapsam ve faydaları hakkında güncel ve daha geniş bilgi temini mümkündür.

4.1. SINIFLANDIRMA

Ülke envanterlerinde çok farklı sistemler bulunmakta ve pek çok nedenden dolayı, envanterde yer alan tüm malzemelerin yönetiminde zorluklar yaşanabilmektedir. NKS, envanter yönetiminin başarılı yürütülmesi ve kolaylığının desteklenmesi için belli hiyerarşik yapı içinde oluşturulan standart yapılar kullanmaktadır. Her grup, ikmal maddesinin fiziksel/performans özelliklerine veya kullanım amaçlarına göre oluşturulan 2 basamaklı sayı ile tanımlanmaktadır. Bu gruplar kendi içlerinde alt bölümlere ayrılarak yine 2 basamaklı sayılar ile tanımlanan sınıflar oluşturulmaktadır. Sınıf tanımlaması için, grup tanımlayıcısına ek olarak iki basamaktan oluşan bir tanımlayıcı kullanılmaktadır. Sınıflandırma süreci hakkında detay bilgi ACodP-1 dokümanı 3. bölümünde mevcuttur.

4.2. TANIMLAMA

ACodP-1 dokümanı 2. bölümü malzeme tanımlama tanım ve süreçlerine ayrılmıştır.

4.2.1. MALZEME ADI

İkmal maddelerinin isimlendirilmesinde yeknesaklığın sağlanabilmesi maksadıyla onaylı malzeme isimleri dizini/sözlüğü (INC: Item Name Code) kullanılmaktadır. Böylelikle ikmal maddelerinin isimlendirilme yöntemi standart hale getirilerek, farklı kullanıcıların aynı ikmal maddesine farklı isim vermesi yoluyla ortaya çıkabilecek karmaşıklıkların belli ölçüde önüne geçilmektedir. İsimlendirme disiplini, kodlandırma süreç zincirinin ilk adımlarından biridir.

Mevcut INC Bilgileri

"<https://eportal.nspa.nato.int/ac135public/ACodP/Search/ACodPSearch.aspx>"

linkinden araştırılabilir.

4.2.2. İKMAL MALZEMESİ TANIMLAMASI

İkmal Maddesi tedarik sözleşmesinin parçası olarak onaylanmış talimatlar veya dizayn kontrol otoritesi tarafından verilen talimata uygun olarak tedarik edilen malzemedir.

4.2.3. NCAGE KODU

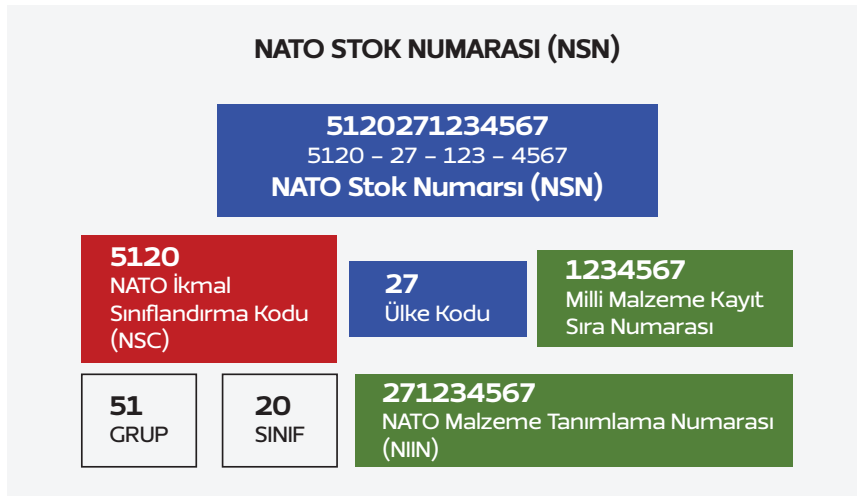
NCAGE Kodu, NKS kapsamında üretici veya temin kaynağı olarak değerlendirilen firma ve kuruluşlara tahsis edilen ve beş karakterden oluşan bir koddur. TMKB tarafından Türk firma ve kuruluşlarına ilk basamağı "T" harfi olan, sonraki 3 basamağı rakam veya harften oluşan ve son basamağı ise rakam olan bir kod tahsis edilir. NCAGE kodu tahsis edilebilecek bazı kurum ve kuruluşların nitelikleri aşağıda sunulmuştur.

- Tedarik malzemelerinin karşılandığı kaynaklar olan üretim organizasyonlar,
- Üretimini ve satışını gerçekleştirmeseler bile malzemelerin tasarımını kontrol eden devlet kuruluşları veya ticari organizasyonlar,
- NATO ve Tier2 sponsor ülkelerin tedarik sistemine giren malzemeleri üreten, tasarımını kontrol eden ve geliştirilmesinden sorumlu olan kuruluşlar,
- Tasarım faaliyetlerinde bulunan ve standartlar, özellikler ya da malzeme tanımlama amaçlı bilgi içeren çizimler sağlayan üretim veya lojistik organizasyonlar,
- TSK'dan ihale kazanan firma/yüklenici, kurum, kuruluş ve şahıslar,
- TSK'dan ihale kazanmasa bile, NATO Kodlandırma Sistemine dâhil veya ürünlerini takip eden ülke ve kurumların kaynak arşivlerine (SAM "System of Award Management"), NSPA (NATO Support and Procurement Agency) vb.) girmek için başvuracak Türkiye'de faaliyet gösteren firma, kurum, kuruluş ve şahıslar.

4.2.4. NATO STOK NUMARASI (NSN)

Bir ikmal maddesinin isimlendirme, sınıflandırma ve tanımlama çalışmaları sonucunda özgün bir malzeme olduğunun belirlenmesi durumunda bu malzemeye ilgili MKB tarafından bir NATO Stok numarası (NSN) tahsis edilmektedir. NSN 13 basamaktan (rakam) ve 3 bölümden oluşmaktadır.

² Listenin tamamına yürürlükteki Millî Kodlandırma Yönergesinden ulaşabilirsiniz.

Şekil 4 NSN Yapısı

- İlk 4 karakter daha önce bahsedilen NATO İkmal Sınıflandırma Kodu kapsamında ikmal maddesinin grup ve sınıfını,
- 5-6.ncı karakter NSN'yi tahsis eden ülke kodlandırma bürosu kodunu ,
- Son 7 karakter ise "Millî Malzeme Kayıt Sıra Numarası " olarak adlandırılan, ilgili ülke Millî kodlandırma bürosunca tahsis edilen daha önce kullanılmamış olan numarayı tanımlamaktadır.

Bir NSN'de Ülke Kodu ve Millî Malzeme Kayıt Sıra Numarasından oluşan NATO Malzeme Tanımlama Numarası (NIIN), hatalı işlem tespit edilir ise iptal edilerek farklı bir NIIN'a yönderilme istisnaî uygulaması haricinde, değiştirilmez. Bu numara ancak o ikmal maddesi envanter dışı kaldıktan sonra ilgili MKB tarafından iptal edilebilmektedir. Bununla beraber, malzeme yönetiminde meydana gelen değişiklik veya yeni teknolojik gelişmeler gibi nedenlerle bir ikmal maddesinin sınıflandırılmasında değişiklik meydana

³ Türk Millî Kodlandırma Bürosunun kodu 27'dir.

gelebilir. Bu durumda NSN'nin ilk dört basamağı, diğer dokuz basamağı aynı kalmak Őartı ile deđiŐtirilebilmektedir. İkmal malzemesine, üretilmiş olduğu ÷lkede NSN tahsis edilmesi esastır. Bazı durumlarda, üretici ÷lke yerine diğer bir NATO ÷lkesi tarafından NSN tahsisi yapılabilmektedir. Aynı malzemenin üreticisi ÷lke tarafından kodlandırılması durumunda, diğer ÷lkenin tahsis ettiği NSN iptal edilerek asıl üretici ÷lkenin tahsis ettiği NSN kullanılmak durumundadır.

5. MİLLİ KODLANDIRMA BÜROSU VE FAALİYETLERİ

Ülkemizdeki kodlandırma faaliyetleri TMKB tarafından Genelkurmay Başkanlığı ve KKB'ler ile koordineli olarak yürütölmekte olup alt süreçleri devam eden başlıklarda özetlenmiştir.

5.1. BAŞVURU SÜRECİ

Kodlandırma başvuruları, e-imza ile TMKB tarafından işletilen Web Tabanlı İnteraktif Kodlandırma Sistemi yazılımı yardımıyla ya da TMKB'ye elden başvurularak gerçekleştirilmektedir.

Firmanın başvuru için gerekli dokümanları teslim etmesinden sonra; NSN tahsis edilmesi istenilen malzemeye, daha önceden NSN tahsis edilip edilmediğinin tespit edilmesi gerekmektedir. Yapılacak sorgulama usulü, malzemenin menşesine göre değişmektedir.

Türkiye'de üretilen Yerli Malzemeler ile NATO ve Tier2 ölkeleri dışında kalan ölkelerde üretilen Malzemeler için;

- Malzemenin üreticisi, üreticinin malzemeye vermiş olduğu parça numarası (referans numarası) ve malzemenin teknik özelliklerine göre, TMKB tarafından idame edilen veri tabanı içerisinde sorgulanır.
- Sorgu sonucu uygun bir kayıt bulunması durumunda söz konusu malzeme için yeni bir NSN tahsis işlemi başlatılmaz.
- NSN'si mevcut ve NSN altında malzemenin en az bir üreticisi ve tedarikçisi kayıtlı ise, aynı malzeme için yapılacak müteakip tedarik faaliyetlerinde, yüklenicinin üretici olması durumunda söz konusu NSN altına yüklenicinin NCAGE Kodu ve parça/referans numarası eklenir.

NATO ve Tier2 ölkelerinde üretilen Yabancı Malzemeler için

- Malzemenin üreticisi ve üreticisinin malzemeye vermiş olduğu referans numarasına göre, NATO Destek ve Tedarik Ajansı (NSPA-NATO Support and Procurement Agency) tarafından oluşturulan NMCRL (NATO Master Catalogue of References for Logistics) içinde sorgulanır.

⁴ Güncel başvuru dokümanları ve usullerine TMKB'nin internet sitesi üzerinden ulaşılabilir.
<http://www.msb.gov.tr/MKodlandirma/icerik/kodlandirma-sistemi>

- Sorgu sonucu uygun bir kayıt bulunması durumunda söz konusu malzeme için yeni bir NSN tahsis talebi oluşturulmaz, bulunan NSN altında Türkiye kullanıcı kaydı yok ise sadece kullanıcı kaydı oluŐturma işlemi baŐlatılır.

5.2. KUVVET KODLANDIRMA BÜROLARI (KKB) VE GEÇİCİ STOK NUMARASI (GSN)

GSN, KKB'ler tarafından tahsis edilen NSN benzeri bir rakam ve harf dizinidir (Örneğin: 6685KK0531719 – Hidrolik Tank Yağ Seviye Őalteri). KKB'ler, kalıcı veya geçici çeŐitli nedenlerle kodlandırılmayan malzemelere GSN tahsis eder. İkmal maddesi kapsamında olması gerekliliği teyit edilen malzemelere verilen GSN'nin, NSN tahsisini müteakip kısa sürede NSN'ye dönüŐtürülmesi esastır.

Kalıcı olarak Geçici Stok Numarası atanacak ürünlerle ilgili bilgiye msb.gov.tr/MKodlandirma/içerik/gecici-stok-numarası-gsn-ile-kodlandırılacak-malzemesler linkinden erişim sağlanabilir.

KKB'ler, TMKB tarafından kodlandırılmayan, TSK/MSB-Net ve internet ortamında MSB Teknik Hizmetler Genel Müdürlüğü sayfasında yer alan listede belirtilmiŐ malzemelere, ayrıca lojistik faaliyetlerin aksamaması için gerekli görülen durumlarda her türlü ikmal malzemesine GSN tahsis edebilir. NSN verilmesine gerek olmayan malzemeler dışında kalan ikmal maddesi kapsamındaki malzemelere verilen GSN'lerin kısa sürede NSN'ye dönüŐtürülmesi esastır.

6. KODLANDIRMA SÜRECİNDE GELİŞTİRİLMESİNİN FAYDALI OLACAĞI DEĞERLENDİRİLEN ALANLAR

Lojistik faaliyetlerin etkili ve verimli bir Şekilde yürütülebilmesi, ülkemiz sanayisinin ve ihracat potansiyelinin geliŐimi, ihtiyaçların en yüksek oranda yerli ve millî kaynaklar ile karşılanması gayelerinde payına düşen kritik katkıyı daha ileri taşıyabilmek maksatlarıyla, kodlandırma sürecinde, geliştirilmesinin faydalı olacağı değerlendirilen bazı hususlar ve öneriler müteakip maddelerde yer almaktadır.

- **Kodlandırma Faaliyetlerinde Üreticiye Ait Parça Numarası/Teknik Döküman Yerine (Sadece) Üst Üretici/Yükleniciye Ait Parça Numarası/Teknik Doküman Kullanılmasının Önüne Geçilmesi:**

Ömür devri boyunca etkili ve ekonomik bir envanter yönetimi ve gerçek temin kaynaklarına ulaşabilme önem arz etmekte; alt bileşenlerin/parçaların üreticisi/tedarikçisi ile bağının tespit ve idamesi azami gayret gerektirmektedir.

Savunma ve güvenlik tedariklerinde karŐılaŐılan çeŐitli zorluklar nedeni ile, özellikle sistem/cihazda yer alan alt bileşenlerin/parçaların üreticisi yerine; idarenin sözleşmesel muhatabı olan üst üretici/entegratöre ait tanımlama bilgileri TMKB'ye teslim edilebilmektedir.⁵ Bu durum, gerçek üreticiye ait bilgilerin kodlandırma veri kümeleri içinde yer almamasına yol açmaktadır. Ana yüklenicilerin kodlandırma işlemleri talep ederken ürünlere ait gerçek üretici bilgilerine ulaşarak MKB ve kullanıcıya sunmaları vazgeçilmez ihtiyaçtır.

- **Sözleşme İsterleri Kapsamında Teslim Edilen Lojistik Veriler İçerisinde Yer Alan Malzemelere Ait Mevcut NSN'ler Hakkında Yükleniciler Tarafından Ön İnceleme Ve Araştırma Yapılması:**

NATO tarafından üretilen, bir ticari ürün olarak abonelik sistemiyle satıŐa sunulan NMCRL (NATO Master Catalogue of References for Logistics⁶) üzerinden ön sorgulamalar yapılarak, Kuvvet ve Millî Kodlandırma büroları iş gücünün mevcut NSN araŐtırması için kullanımının önüne geçilmelidir. Savunma sanayii ile ilgili firmalarımızın söz konusu katalog aboneliklerinin arttırılması ve TMKB veri tabanının etkin kullanımı hakkında bilgilendirilmelerinin sürece katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

⁵ Örneğin bir gemi inşa projesinde; sistemin ömür devri boyunca birçok alt bileŐeni deĐiŐecek olan ana makinada yer alan parçaların orjinal üreticisinin tanımlama bilgileri yerine sadece üst üreticiye ait tanımlama bilgilerinin teslim edilmesi

⁶ https://www.nato.int/structur/AC/135/main/links/nmcrl_plus~e.htm

- **NKS Dışında Kalan Ülkelerde Yerleşik Firmalara Ait NCAGE Koduna UlaŐılamaması Durumunda, NCAGE Kodu Sorgulama Ve Tahsis Talebinde Bulunulması:**

NKS dışındaki ÷lkelerde faaliyet gösteren üretici firmalardan gerçekteşen tedariklerde, NCAGE kodlarına ulaŐılamaması durumlarında, yüklenici firmalar üretici/temin kaynağı olarak kendilerini gösterebilmektedir. Bu durum kullanım safhasında gerçekte üretici bilgilerine ulaŐılamaması riskini artırmaktadır.

Yüklenici firmalar; üretici firmalara ait NCAGE kodları ellerinde olmadığı durumlarda üretici/temin kaynağı olarak kendilerini gösterebilmektedir. Bu durum kullanım safhasında gerçekte üretici bilgilerine ulaŐılamaması riskini artırmaktadır. NATO NSPA'nın ilgili internet sayfasından sorgulama yapılabilir ve NCAGE kodu tahsis talebinde bulunulabilir TSK ve diğer kamu kurumları bünyesinde ve ilgili firmalarımız nezdinde NSPA internet sayfasının tanıtılması ve farkındalığın artırılması ile bu alanda iyileŐme sağlanabileceği değerlendirilmektedir.

- **Yüklenici Firma Tarafından Sağlanan Kodlandırmaya Esas Verilerin Tanımlama İçin Gerekli Ve Yeterli Doğruluk Ve Detayda Olması:**

Tedarikçilerin, talep edilen bilgi ve dokümanları ana/alt yükleniciler ile paylaşmaması ve "İkmal Malzemesi" tanımlanması, yani "cihaz/sistem kırımlarındaki hangi elemanlara, sistem ömür devri boyunca yedek ve/veya onarım malzemesi olarak ihtiyaç duyulacağının öngör÷lerek NKS ile kodlandırılacağı" hususunda farklı yaklaşımlar olabilmektedir. Savunma ve güvenlik alımlarında, yükleniciler tarafından teslim edilen dokümanlar ve kodlama adayı malzeme bilgilerinin, NSN/GSN tespit ve tahsisi için uygun veya yeterli görülmediği durumlar da oluşabilmektedir.

YaŐanan sorunun tek bir nedeni olmaması gözönünde bulundurularak; firmalarımız nezdinde NKS'ye yönelik farkındalığın arttırılması, TMKB koordinatörlüğünde kuvvet komutanlıklarının sözleşme isterleri ve KKB uygulamalarının mümkün olduğu nispette standartlaŐmasına yönelik tedbirler alınmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

- **Mevcut Veri Süreçlerinin Yönetilmesi:**

Savunma ve güvenlik alanında sistem/platformların savunma sanayii firmaları/kuruluşları, alt yüklenicileri, tedarikçileri ve savunma ve güvenlik sektörü ve diğer sektörlere ürün/hizmet sunan sanayi firmaları/kuruluşları için ürün kodlandırılması, numaralandırılması ve bunların uluslararası alanda bilinirliğinin sağlanması ve ürün ve hizmetlerin sunulması konusunda kolaylık sağlayacak şekilde bilgi teknolojilerindeki gelişimin takibi ve uygulanması önem arz etmektedir.

• Malzeme Yönetiminde Müşterekliğin Sağlanamaması:

Farklı lojistik ihtiyaçlar olmakla birlikte NSN verilerinde standartlığın sağlanmasında firmaların doğru bilgi/belge sunması gerekmektedir. Üretici firma, parça numarası ve ürünü tanımlamada yol gösterici olan teknik veri, müşterek/müşterek olmayan verileri değerlendirmede kritik öneme haizdir. Kuvvetler tarafından farklı platformlarda atanan GSN'nin kodlandırma sisteminde oluşturulacak ortak platform vasıtasıyla kullanıma başlanmasıyla uygulamada standartlığın sağlanması hedeflenmektedir.

• NKS Ve Kodlandırma Konusunda Yurt İçinde Yeterli Ve Farklı Düzeylerde Eğitimlerin Planlanması:

NKS ve kodlandırma hususlarına yönelik olarak, TMKB koordinesinde, farklı paydaşlara, düzeylere/rollere uygun eğitimler verilmektedir. Kodlandırma eğitimleri ihtiyaç ölçüsünde yaygınlaştırılmaktadır.

Gelişen savunma ve güvenlik sektöründeki paydaş ihtiyaçlarına uygun derinlik ve çeşitlilikte verilecek kodlandırma eğitimlerinin, henüz talep etme farkındalığını elde edememiş ilgililere kadar mümkün olan tüm ilgili taraflara ulaştırılması önemlidir.

• Lojistik Yönetimi Kapsamında Kodlandırma Faaliyetlerine Paralel Olarak Etiketlendirme Standartlarının Etkin Uygulanması:

Etiketlendirme; malzemenin Askerî Lojistik süreçler içine girişinden-çıkışına kadar olan tüm safhalarda ve hareketlerde tanınmasını ve/veya izlenmesini sağlayan, bünyesinde "yeteri kadar" bilgi barındıran, malzemenin üzerinde ve/veya ambalajındaki tanıtım bilgisidir. Etiketlemenin nasıl yapılacağı ilgili tüm resmî dokümanlarda tanımlıdır veya tanımlanmalıdır. Bir etiket, sadece bir malzeme gurubunu ayırt etmeye yarayacak bilgi taşıyabileceği gibi (örnek, NSN, parça numarası), üretim yılı, seri numarası, kafiye gibi kapsamlı bilgileri taşıyan RFID (Radio Frequency Identification) etiketi/karekod da olabilir. Mevcut etiketlendirme altyapı ve kültürünün de kodlandırma bilgilerine uyum sağlayacak şekilde güncellenmesi önemlidir.

• NKS Sistemi Dışındaki Ülkeler İle Ticarete Yönelik Kuralların Tesisi:

Ülkemizin ihtiyaçları ve güçlenen savunma sanayii altyapısı göz önüne alındığında; envanterimize girebilecek NATO dışı ülke kaynaklı silah ve sistemler ile, yurt içi firmalarımızın ihracat gerçekleştirdiği ülkeler dikkate alınarak, ülkemiz genelinde paydaşlar nezdinde kodlandırma konusuna yönelik farkındalığın artırılması, bu hususların sektör uygulamalarına yansıtılması önemlidir.

7. KATALOGLAMA VE ENVANTER YÖNETİMİ

Kodlandırma, kataloglamanın temeli; kataloglama da kullanıcılar için envanter yönetiminin, firmalar için ise potansiyel müşteriye ulaşmanın en önemli araçlarından biri olarak değerlendirilmelidir.

NKS kapsamında kodlanmış malzemelerin en geniş içerikli ve yaygın kullanılan katalogu, aşağıda kapsam özeti verilen NMCRL'dir (NATO Master Catalogue of References for Logistics).

NMCRL'nin yanı sıra muhtelif uluslararası birimler, kendi millî sanayi ürünlerini NKS yapısı ve ACodP-1 ile tam uyumlu şekilde kodlandırırken, ülke verilerini katalog yapısında uluslararası kullanıcıların dikkatine arz etmektedirler. Ayrıca, lojistik veri yönetim ve kaynak araştırma hizmeti veren çok sayıda ticarî kuruluş mevcuttur.

• Kamu yönetim/destekli örnekler:

- » ABD : FLIS (Federal Logistics Information System) bilgilerini içeren FEDLOG (Federal Logistics Data)
- » İngiltere : CSIS (Codification Support Information System).
- » Belçika : SERENADE (Système de Recherche National d'Article Définitifs)
- » Canada : CGCM (Canadian Government Catalogue of Materiel)
- » France : SOPRANO (Système Opérationnel Pour la Recherche d'Articles dans la Nomenclature OTAN)

• Ticarî örnekler:

- » İngiltere merkezli IHS-Markit firması'nın, tüm NMCRL, FLIS bilgisine ilaveten 51 veri bankasını bir araya getiren "Haystack" ürünü,
- » Çekya merkezli Aura şirketi'nin, aynı zamanda bazı MKB'lerinin NATO kodlandırma arayüzü olan "MC CATALOGUE"un özgün katalog çıktısı olarak, ABD (FLIS), NATO (AC135) ve ISO (8000 ve 22745) ile tam uyumlu olarak sunduğu katalog.

• NATO NMCRL (NATO Master Catalogue of References for Logistics) katalogu kullanım düzeyi ve içeriği:

NATO NSPA tarafından geliştirilen ve güncel olarak idame edilen NMCRL katalogunun Mayıs 2020 itibarı ile büyüklükleri aşağıda sunulmuştur.

- » 17.4 milyon Aktif NATO Stok Numarası (NSN)
- » 38.3 milyon Üretici veya satıcı Referans/Parça Numarası
- » 2.9 milyon Aktif üretici veya satıcı (NCAGE kodu, adı/adresi)
- » 29.6 milyon Kayıtlı Kullanıcı

- » 12.1 milyon NSN detay karakteristik bilgileri
- » 15.5 milyon NSN Gümrük Kodları (HS ve Schedule B)
- » 13.4 milyon NSN with Common Procurement Vocabulary (CPV) Kodu

• **NMCRL Kataloğu orjinal ierik yapısı aşağıda sunulmuştur:**

- » NATO Stock Number
- » NATO Item Identification Number
- » NATO Item Identification Number Status Code
- » NATO Item Identification Number Assignment Date
- » National Codification Bureau
- » NATO Supply Class
- » Item Name Code
- » Approved / Non-approved Item Name
- » Item Identification Guide
- » Master Requirement Code
- » Reference Number
- » NATO Commercial and Government Entity Code
- » NATO Commercial and Government Entity Name
- » Reference Number Category Code
- » Reference Number Variation Code
- » Reference Number Status Code
- » Reference Number Format Code
- » Reference Number Justification Code
- » Reference Number Action Activity Code
- » Document Availability Code
- » Type of Item Identification Code
- » Reference or Partial Descriptive Method Reason Code (tarif yöntemi kullanılmamış ise, nedeni)
- » File Maintenance Sequence Number
- » Demilitarization Code
- » Major Organization Entity Code
- » Customs Code – Schedule B
- » Customs Code – Harmonized Code (GTİP ilk 6 karakteri)
- » Common Procurement Vocabulary (CPV) Code

• **İnternet Adresi:**

https://www.nato.int/structur/AC/135/nmcrl/nmcrl_e/index.html linkinden ulaşılabilir. 1 aylık deneme sürümü vardır.

• Faydalı Diğer Bilgiler:**NCAGESD CODE** : (NCAGE Status Designator Code) (Segment 8)

Malzeme üreticisi firma veya kurumun statüsü. (Güncelliğinin korunması önemlidir)

CIIC : (The Controlled Inventory Item Code) (segment H)

Malzemenin kontrollü olup olmadığı. "Gizlilik", "Hassasiyet" (ilaç, silah vb) veya "Çalınabilirlik" nitelikleri bu grupta kodlanmıŐtır.

CLASSIFIED ITEMS CODE

SENSITIVE ITEMS CODE

PILFERAGE CODE

DEMIL (veya DML) : (Demilitarization code) (Segment K)

Malzeme kullanımı sona erdiğinde, askeri niteliğinden arındırma ihtiyacı olup olmayacağı; varsa hangi talimata göre işlem yapılacağı.

MCC : (The Material Control Code) (Segment H)

Malzeme yöneticisinin görevi kapsamında atayabileceği yönetim ve takip kodları.

SLC : (The Shelf Life Code) (Segment H)

Raf Ömrü Kodu. "Uzatılamayan" ve "Uzatılabilen" olmak üzere iki tiptir.

8. SANAYİDE YER ALAN ÜRÜN VE YETENEKLERİN SINIFLANDIRMA, KAYIT VE YÖNETİM YÖNTEMLERİ

Bu bölüme kadar bilgi verilen NATO Kodlandırma Sistemi filen üretilmiş bir ürün ve üretici/yetkili satıcı bilgilerini içermektedir.

Daha genelleştirilmiş kapsamlar ile, küresel planda hitap ettikleri alan (Yetenek/kapasite, ürün, iş gücü/tecrübe), coğrafya (Kuzey Amerika, vb.); kurum (AB, BM vb.) nezdinde birbirinden ayrılan birçok sayısal sınıflandırma ve kayıt sistemi bulunmaktadır. Her birinin farklı işlevi ve etki sahası bulunan bu kodlardan hangilerinin kendi nitelikleri ile örtüşüğünü tespit edip gerekli bürokrasiyi tamamlayarak bu kod yapılarına künyelerinde yer vermeleri ve ilgili veri yönetim sistemlerine kayıt olmaları firmaların üretim ve yetenek arzı (business marketing) faaliyetleri açısından önemlidir.

Bir kısmı müteakip sayfalarda sıralanan bu kayıt sistemleri hakkında, kayıt şartları ve kullanım alanları dahil yeterli bilgilere, elektronik adresleri verilen internet siteleri ve muhtelif açık kaynaklardan ulaşılabilmektedir.

8.1. KOD VE KAYIT LİSTELERİ

8.1.1. DUNS (DATA UNIVERSAL NUMBERING SYSTEM):

Türü : Firma Kodu

Erişim : <https://www.dnb.com/duns-number.html>

- DUNS firma/işletmeleri kodlamak ve sınıflandırmak amacıyla tahsis edilmiş, dünya çapında geçerliliği olan bir numaralandırma sistemidir.
- Kuruluşlar arası hiyerarşi/bağlantı bilgilerinin tespitine de imkân verir.
- Dun & Bradstreet firması tarafından verilen 9 karakterli bir koddur.
- Halihazırda yaklaşık 330 Milyon kayıt mevcuttur.
- İnternet üzerinden ücretsiz olarak kod temin edilebilir.
- ABD tedarik veri yönetim sisteminde (System for Award Management–SAM) kayıtlı olmak için NCAGE ve DUNS kodlarının her ikisine de sahip olmak gerekmektedir.
- SAM, firma bilgilerini her iki sistem kayıtları üzerinden karşılıklı doğrulamaktadır.

8.1.2. ISIC (INTERNATIONAL STANDART INDUSTRIAL CLASSIFICATION OF ALL ECONOMIC ACTIVITIES)

Türü: Ekonomik Faaliyet Sınıflandırma

Erişim : <https://www.unstats.un.org>

<https://siccode.com/isic-code-lookup-directory>

- Özellikle BM faaliyetlerinde 1948 yılından bu yana kullanılmaktadır.
- Son halini 2006 yılında almıştır.

Kod yapısı aşağıdaki gibidir:

Seviye:	Seviye Name:	Kod Formatı
Seviye 1	Section	Alfabetik tek karakter – A dan U'ya
Seviye 2	Division	01
Seviye 3	Group	012
Seviye 4	Class	0123

- Ürün sınıflandırılması olarak Birleşmiş Milletler'in CPC (Central Product Classification) yapısı ile irtibatlıdır.
- Standart Industrial Classification (SIC) yapısı, önüne (I:International yerine) ülke adı getirilerek bazı ülkeler tarafından Millî sınıflandırma olarak kullanılır. (Örn: PSIC Philippines SIC)

8.1.3. UNSPSC (THE UNITED NATIONS STANDARD PRODUCTS AND SERVICES CODE)

Birleşmiş Milletler Standart Ürün ve Hizmetler Kodu

Türü : Ürün Kodu

Erişim : <https://www.unqgm.org/Public/UNSPSC>

- Yaklaşık yılda 17 Milyar dolarlık ticari faaliyeti olan Birleşmiş Milletler tedarik sisteminin (Global Marketplace) kullandığı ürün sınıflandırma sistemidir.
- Aşağıda örneği verilen (Bir harf ile temsil edilen kategoriler altında) 8 karakterli yapısı olan bir sınıflandırmadır:

H-Defense, Security & Safety Equipment & Supplies

46000000-Defense and Law Enforcement and Security and Safety Equipment
and Supplies

46100000-Light weapons and ammunition

46101500-Firearms

46101504-Handguns

8.1.4. SITC (STANDARD INTERNATIONAL TRADE CLASSIFICATION)

Standart Uluslararası Ticaret Sınıflandırması

Türü : Birleşmiş Milletler tarafından Uluslararası ticaret takip ve istatistikleri için kullanılan bir ürün sınıflandırmasıdır.

Erişim : <http://unstats.un.org/unsd/trade/sitcrev4.htm>

SITC Bilgi Grupları:

- the production materials;
- the processing stage;
- market practices and uses of the products;
- the importance of the goods in world trade;
- technological changes.

SITC Ürün Kategorileri:

- food, drinks and tobacco (Sections 0 and 1 – including live animals);
- raw materials (Sections 2 and 4);
- energy products (Section 3);
- chemicals (Section 5);
- machinery and transport equipment (Section 7);
- other manufactured goods (Sections 6 and 8).

8.1.5. NAICS (NORTH AMERICAN INDUSTRIAL CLASSIFICATION SYSTEM)

Türü: Ekonomik Faaliyet Sınıflandırma

Erişim : <https://www.naics.com>

- Kuzey Amerika ülkelerinde (ABD, Kanada, Meksika) kamusal ve ticari platformlarda kullanılan 6 haneli, firma/iş yerlerinin ekonomik faaliyet türlerine göre sınıflandıran bir sistemdir.
- Firmaların mevcut veya potansiyel bilgilerinin toplanması, dizinler ve raporlar hazırlanması ve analizler yapılması gibi, endüstri/ekonominin makro yönetiminde ve tedarik sistemlerinde kullanılır. Bölge dışı firmalar da kayıt olabilmektedir.
- NAICS ve NAPCS kodları ABD istatistik kurumu (US Census Bureau) tarafından, yerli yabancı her firmaya başvuruya ve beyana istinaden verilmektedir.
- Halen kullanılan eski versiyonları varolmakla birlikte, güncel 6 karakterli NAICS Kodları yapısı aşağıdaki gibidir:

Seviye	Kod	Tanım
Sektör	42	Wholesale Trade ^T
Altsektör	423	Merchant Wholesalers, Durable Goods
Endüstri Grubu	4231	Motor Vehicle and Motor Vehicle Parts and Supplies Merchant Wholesalers
Endüstri Alanı	42311	Automobile and Other Motor Vehicle Merchant Wholesalers
Endüstri Branşı	423110	Automobile and Other Motor Vehicle Merchant Wholesaler

8.1.6. NAPCS (NORTH AMERICAN PRODUCT CODIFICATION SYSTEM)

- 11 haneli ve ürün temelli bir sınıflandırma sistemidir. Halen geliştirilmeye devam edilmektedir. 1999 yılında NAICS kodları ile irtibatlı kullanılmak üzere üretilmiş, 2017 yılında son (Beta) sürümü sunulmuştur.
- NAICS ve NAPCS kodları ABD istatistik kurumu (US Census Bureau) tarafından, yerli yabancı her firmaya başvuruya ve beyana istinaden verilmektedir.

8.1.7. NSF INDUSTRIAL RESEARCH AND DEVELOPMENT INFORMATION SYSTEM (IRIS)

Türü: ARGE faaliyetleri takip ve yönetimi

Erişim: <https://www.nsf.gov/statistics/srvyindustry/overview.htm>

- 1953 yılından itibaren kayıt altına alınan kamu (ABD) ve özel tüm AR-GE faaliyetlerini içeren, 1999 yılından itibaren NAICS kodu temelli idame edilen bir istatistik ve veri bankasıdır.
- IRIS veri bankası, 2007 yılına kadar "National Science Foundation's Survey of Industry Research and Development (SIRD)", daha sonra günümüze kadarki dönem için "Business Research and Development and Innovation Survey (BRDIS)" bilgilerini içerir.
- IRIS, endüstriyel sınıflandırmanın AR-GE faaliyetlerinin bütünleşik yönetiminde kullanımına örnek teşkil etmesi nedeniyle dokümana dahil edilmiştir.

8.1.8. SOC (STANDARD OCCUPATIONAL CLASSIFICATION)

Türü: Faaliyet, uzmanlık sınıflandırılması

Erişim : <https://www.bls.gov/soc/>

2+4 haneli bir koddur.

Halihazırda

23 ana grup

98 alt grup

459 ana görev

867 detay uzmanlık

altında tüm iş ve sanayi alanları kodlanmış ve envanter oluşturulmuştur.

Kod yapısı (ana grup) örnekleri:

41-0000 Sales and Related Occupations

43-0000 Office and Administrative Support Occupations

47-0000 Construction and Extraction Occupations

49-0000 Installation, Maintenance, and Repair Occupations

51-0000 Production Occupations

53-0000 Transportation and Material Moving Occupations

55-0000 Military Specific Occupations

Kod yapısı (tam kırılım örneği)

29–0000 Healthcare Practitioners and Technical Occupations

29–1000 Health Diagnosing or Treating Practitioners

29–1020 Dentists

29–1022 Oral and Maxillofacial Surgeons

Kullanılan Diğer Sosyal Kayıt Sistemlerine Örnekler:

ISCO : Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırması

<https://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/isco08/>

ISCED : Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırması

UML : Ulusal Meslek Listesi

ICSE : Uluslararası İşteki Durum Sınıflaması

ISCED : Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması

8.1.9. NACE (NOMENCLATURE GÉNÉRALE DES ACTIVITÉS ÉCONOMIQUES DANS LES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES)

İngilizcesi: Statistical classification of economic activities in the European communities

Türü: Ekonomik Faaliyet Sınıflandırma

Erişim : [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Statistical_classification_of_economic_activities_in_the_European_Community_\(NACE\)](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Statistical_classification_of_economic_activities_in_the_European_Community_(NACE))

- ISIC'in kapsamı artırılmış bir versiyonudur.
- CPA 'European Classification of Products by Activity' ile de irtibatlıdır.
- TOBB Sanayi veritabanında listesi ve muhtelif istatistikleri mevcuttur.
 - » Birimlerin ortak girişim olup olmadığına,
 - » Sahipliğin devlet veya özel olup olmadığına,
 - » Ana girişimin yabancı varlık olup olmadığına ve
 - » İşyerinin birden fazla işletmeden oluşup oluşmadığına bakılmaksızın, aynı ekonomik faaliyette bulunan birimler aynı kategoride sınıflandırılır.

- » İmalat faaliyetlerinin geleneksel veya modern tekniklerle yapılması, NACE için bir ölçüt değildir.
- » Sadece ana faaliyet esas alınır

NACE Kod Yapısı:

Seviye 1: 21 Kısım, A'dan U'ya kadar alfabetik harflerle tanımlanmıştır.

Seviye 2: 88 Bölüm, iki basamaklı numerik kodlarla tanımlanmıştır.

Seviye 3: 272 Grup, üç basamaklı numerik kodlarla tanımlanmıştır.

Seviye 4: 615 Sınıf, dört basamaklı numerik kodlarla tanımlanmıştır.

(Alfabetik) Kısım kod yapısı içinde gösterilmez. (Liste başlığıdır)

8.1.10. CPA (STATISTICAL CLASSIFICATION OF PRODUCTS BY ACTIVITY)

Türü: Faaliyete Göre Ürünlerin İstatistikî Sınıflandırılması

Erişim : <https://ec.europa.eu/eurostat/web/cpa-2008>

- TOBB Kapasite Raporlarında Tablo I (Makineler) ve Tablo IV (Tüketim maddeleri) CPA kodu ile kodlanmaktadır.

CPA Yapısı:

07 Metal ores

07.1 Iron ores

07.2 Non-ferrous metal ores

07.29 Other non-ferrous metal ores and concentrates

07.29.1 Other non-ferrous metal ores and concentrates

07.29.11 Copper ores and concentrates

07.29.12 Nickel ores and concentrates

07.29.13 Aluminium ores and concentrates

07.29.14 Precious metal ores and concentrates

8.1.11. CPV (COMMON PROCUREMENT VOCABULARY)

Kamu Satın Alma Sözlüğü

Türü: AB tarafından geliştirilen ve idame edilen Ürün Sınıflandırması

Erişim: https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/digital/common-vocabulary_en

- Kamusal kurumları tarafından özellikle idari tedbirler için kullanılan bir kod sistemidir. (Örn: Kamu İhale Kurumu tarafından fiyat avantajı sağlanması zorunlu ürünler listesi)
- NMCRL Kataloğunda mevcut 17.3 milyon NSN'den 13.4 milyonunun kaydında CPV kod bilgisi verilmektedir.
- CPA Kodları ile karşılaştırmalı listesi <https://www.tobb.org.tr/SanayiMudurlugu/Sayfalar/YerliMaliBelgesi.php> adresinde mevcuttur.

8.1.12. PRODCOM

Avrupa Birliği Sanayi Ürün Listesi "**List of PRODUcts of the European COMmunity**"

Erişim: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/prodcom>

- 8 karakterli olarak kodlanmış yaklaşık 3600 ürünü kapsar,
- İlk 4 karakteri NACE, ilk 6 karakteri CPA kodlarından alıntıdır.

8.1.13. PRODTR

- Avrupa Birliği Sanayi Ürün Listesi'nin Türkiye versiyonudur.
- Açık kaynaklarda PRODTR-GTIP (ve CN) Dönüşüm Tabloları mevcuttur.

Örnek:

PRODTR	TANIM
07.29.13.00.01	Boksit-Tuvenan
07.29.13.00.02	Boksit-Ayıklanmış
07.29.13.00.03	Boksit-Konsantre
07.29.14.00.01	Gümüş - Tuvenan
07.29.14.00.02	Gümüş - Konsantre

8.1.14. GTİP (GÜMRÜK TARİFE İSTATİSTİK POZİSYONU)

Türü: Ürün Kodu

- Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde kullanılan 12 haneli koddur.
- İlk 6 karakterinin uluslararası resmî karşılığı 'The Harmonized Commodity Description and Coding Systems' (HS Code, Customs Tariff, Harmonized Code veya Harmonized System olarak da kullanılır)
- 21 Bölüm ve 96 Fasıldan oluşur.

Türkçe	Örnek	İngilizce
Bölüm		Section
(2 hane) Fasil –	84	Chapter
(4 hane) Pozisyon –	84.01	Heading
(6 hane) Alt Pozisyon –	8401.20	Subheading
(8 hane) AB Combined Nomenclature CN	8401.20.00	İlk 6 haneden sonra her ülke kendi ihtiyaçlarına göre sınıflandırma kodları üretmektedir.*
(10 hane) Millî Alt Açılım Kodu	8401.20.00.10	
(12 hane) Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu	8401.20.00.10.15	

Örneğın, ABD, AB, Kanada ve Çin 10 haneli, Hindistan 8, Japonya 9 haneli kod kullanır.

Örnek:

GTİP KODU	TANIMI
293349900011	Kinolin
293349900012	İzokinolin
293349900013	Metilkinolin
293349900014	İzobutilkinolin
293349900015	İzopropilkinolin
293349900016	Tetrametilhidrokinolin

8.1.15. TÜRKİYE'DE KULLANILAN SINIFLANDIRMA KODLARI ARASI İLİŐKI

NACE Kodu	xx.xx
CPA Kodu	xx.xx.xx
PRODCOM	xx.xx.xx.xx
PRODTR	xx.xx.xx.xx.xx

xx.xx	.xx	.xx	.xx
-------	-----	-----	-----

NACE 245 Sınıf

CPA 1522 Kategori

PRODCOM 3852 Başlık

PRODTR 4465 Başlık

- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Kapasite Raporlarında, Tablo I'deki "Makineler" ile Tablo IV'deki "Tüketim Maddeleri" CPA kodu ile kodlanmakta, Tablo II'deki "Üretimler" ise PRODTR kodu ile kodlanmaktadır.
- PRODTR kodlarının ilk 6 rakamı CPA kodundan oluşmaktadır.
- Kamu İhale Kurumu tarafından kullanılan CPV kodlarının, Kapasite Raporlarında kullanılan CPA kod sistemine dönüşüm cetveli, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayınlanmaktadır.
- Bu cetvel kullanılarak, Kapasite Raporlarının Tablo II bölümündeki kodların ilk 2, 3 veya 4 rakamının CPV karşılıklarını bulmak mümkün olmaktadır.
- Kapasite Raporundaki ürünün CPV karşılığı bulunduktan sonra <http://www.tobb.org.tr/SanayiMudurlugu/Sayfalar/YerliMaliBelgesi.php> web sayfasının sonunda bulunan "Orta ve Yüksek Teknolojili Sanayi Ürünleri Listesi" bağlantısı kullanılarak firmanın ürettiği ürünün hangi Teknoloji Seviyesinde olduğu tespit edilebilir.

9. DIŞ TİCARET VERİ TABANLARI VE ULUSLARARASI PAZARA GİRİŞ LINKLERİ

9.1. INTERNATIONAL TRADE CENTER (UNCTAD/WTO) MARKET ANALYSIS AND RESEARCH (MAR) VERİ TABANI

- Pazar araştırmaları ve ticari analizler veri tabanı.
- Trade Map, Market Access Map, Trade Commitments Map, Investment Map ve Product Map gibi birçok web tabanlı uygulamaları kullanım imkânı bulunmaktadır.

Erişim: <http://www.intracen.org>

9.2. EUROSTAT

- AB'nin resmi istatistik kurumu olan Eurostat'ın internet sitesinden AB'nin tüm ekonomik ve sosyal göstergelerine ilişkin istatistiklere ulaşılabilir.
- Site içeriğindeki diŐ ticaret veri tabanında ise gümrük tarife kodu ve ülkeler bazında faaliyet detayları bulunmaktadır.

Erişim: <http://www.ec.europa.eu/eurostat>

9.3. AB PAZARA GİRİŞ VERİ TABANI (MARKET ACCESS DATABASE)

- Avrupalı ihracatçıların hedef pazarlarına ilişkin bilgilere daha kolay ulaŐma imkânı sağlaması amacıyla kurulmuştur.
- AB üyesi ülkelere yönelik tüm ticari engellerin sektörel sınıflandırılması, üçüncü ülkelerdeki ithalat muameleleri, üçüncü ülkelerin gümrük vergileri ile AB'nin diŐ ticaret istatistiklerine ayrıntılı bir Şekilde ulaşmak mümkündür.
- AB'nin Pazara Giriş Veri Tabanı tüm üye ve aday ülkelere ücretsiz hizmet vermektedir.

Erişim: <http://madb.europa.eu>

9.4. AB İHRACAT YARDIM MASASI (EXPORT HELPDESK)

- AB'nin üçüncü ülkelerle tercihli ticaret anlaşmalarına, AB'de uygulanan gümrük vergilerine, AB'nin dış ticaret istatistiklerine ve AB'nin dış ticaret mevzuatına ulaşmak mümkündür.

Erişim: <http://exporthelp.europa.eu/>

9.5. DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ İSTATİSTİK VERİ TABANI

- DTÖ üyesi ülkelerin, gözlemcilerin ve seçilmiş bazı ülkelerin ticaret, hizmet ve tarife profilleri listelenmektedir. Yıllar itibariyle ülkelerin ticaret istatistiklerine ulaşılabilir.

Erişim: <http://stat.wto.org/Home/WSDBHome.aspx>

9.6. DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ "DOCSONLINE" VERİ TABANI

- Dünya Ticaret Örgütü'nün 1995 yılından bu yana tüm resmi yazı ve anlaşmalarına ulaşmak mümkündür. Veri tabanına erişim için bireysel veya firma bazında üye olunabilir.

Erişim: <http://docsonline.wto.org/>

9.7. BM COMTRADE VERİ TABANI

- Ülkelerin yıllık bazda, Armonize Sistem'e (HS), Standart Uluslararası Ticaret Sınıflaması'na (SITC) ve Standart Uluslararası Ticaret Sınıflamasına Dayalı Geniş Ekonomik Gruplara Göre Sınıflama'ya (BEC) göre ticari ilişkilerine ulaşılabilir.

Erişim: <http://comtrade.un.org/>

9.8. OECD İSTATİSTİK VERİ TABANI

- OECD ülkelerinin ve OECD dışındaki bazı büyük ülkelerin birçok alanda verileri elde edilebilmektedir. Örneğin, söz konusu ülkelerin çeyreklik olarak GSYH büyüme hızlarına, aylık ve yıllık olmak üzere ticaret rakamlarına ulaşılabilir.

Erişim: <http://stats.oecd.org/index.aspx>

9.9. ECONOMIST INTELLIGENCE UNIT (EIU) ÜLKE RAPORLARI

- Dünya ülkelerinin tamamı hakkında temel ekonomik göstergeler gibi kısa bilgilerin yanı sıra, ülkelerin genel ekonomik ve dış ticarete ilişkin durumlarını, dünyadaki yeni eğilim ve gelişmeler ile sosyal ve yapısal değişimlere ilişkin bilgileri içeren veri tabanıdır.

Erişim: <http://db.eiu.com>

9.10. DÜNYA BANKASI VERİ TABANI

- Ulusal ve uluslararası istatistikler ile küresel istatistiksel programlar yer almaktadır.
- Veri tabanı aracılığı ile ülkelere ve bölgelere göre ekonomik, sosyal göstergelerin yer aldığı ülke profillerine ulaşabilmektedir.
- Ülkeler arası, sektörler arası, konulara göre ayrılmış araştırmalara ulaşım mümkündür. Veri tabanında ayrıca, dünya ekonomisindeki küresel trendlerle ilgili bilgi, analiz ve tavsiyelerin yer aldığı bölümler mevcuttur.

Erişim: <http://econ.worldbank.org>

9.11. WORLD TRADE ATLAS (GLOBAL TRADE ATLAS) VERİ TABANI

- 70'den fazla ülkenin ayrıntılı dış ticaret istatistikleri, ithalat, ihracat ve ödemeler dengesi hakkında güncel bilgilere ulaşabilmektedir. Ürün ve ülkeler bazında taramaya göre düzenlenmiş olan veri tabanında bazı ülkelerin eyalet ve gümrük kapısı (liman vb.) bazında bilgilerine de erişme olanağı bulunmaktadır.
- Veri tabanına erişim için bireysel veya firma bazında abone olunmalıdır.

Erişim: <http://www.gtis.com/gta>

9.12. EUROMONITOR VERİ TABANI

- Veri tabanından istatistikler, pazar araştırmaları, şirket bilgilerine referanslarıyla ulaşımına imkân sunar.

Erişim: <http://www.portal.euromonitor.com>

9.13. DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ "APPLIED DUTIES AND TRADE/BOUND DUTIES AND COMMITMENTS (IDB/CTS)" VERİ TABANI

- Dünya Ticaret Örgütü'nün Ekonomik Araştırmalar ve İstatistik Bölümü tarafından geliştirilmiş olan bir veri tabanıdır. Uygulanan tarife oranları ve ilişkin verilere ulaşılmaktadır.

Erişim: <http://iaf.wto.org/>

9.14. NATO SUPPORT AND PROCUREMENT AGENCY (NSPA) KAYNAK ARŐİVİ "NSPA SOURCE FILE"

- NATO'nun Destek ve Tedarik Yöneticisi olan NSPA ile iş yapabilmek, teklif çağrıları alabilmek, elektronik ticaret uygulamalarına tedarikçi olabilmek için firmaların öncelikle aşağıdaki adresten kayıt olması gerekmektedir.

Erişim: <https://eportal.nspa.nato.int/Registration/OnlineRegistration.aspx>

10. UYARLAMA

TMKB tarafından Ocak 2020 tarihi itibarıyla tahsis edilen NSN 667.000 adettir. Firma talepleri doğrultusunda orjinal teknik bilgi ve belgelerin TMKB'ye sunulması ile 17 milyon yabancı NSN altına eklenen 9.500 adet yerli ürüne ait parça numarası görünürlüğe sahiptir.

Türk Savunma Sanayii sektöründeki paydaşların, 29.6 milyon aktif kullanıcısı olan NATO NMCRL Kataloğunda görünürlüğünün azami seviyeye ulaştırılması ve yurtdıŐı pazarlarda bilinirliğinin desteklenmesi önemlidir.

Özgün olarak geliştirilen sistemler ile; envanterde yer alan yabancı menşei ürünlerin ve bunların destek ihtiyaçlarının yurtiçi imkânlardan karşılanabilmesi, söz konusu yetenek ve kapasitelerin uluslararası pazarda bilinirliğinin desteklenmesi ve ihraç edilebilmesi, en az mevcut ana sistem/platform üretim yetenekleri kadar kritik önemlidir.

Yerli/millî bir çözümün, bilinirliğinin artmasının da katkısıyla elde edilecek ekonomik ve stratejik değer dolayısıyla millî güce sunacağı katkı, cari ihtiyaçların her koşulda en hızlı ve güvenilir şekilde karşılanması ihtiyacına –rakip değil– özdeş bir gayret olarak göz önünde bulundurulmalıdır.

DOKÜMANIN HAZIRLANMASINDA GÖREV ALAN KURUM/KURULUŞLAR

SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI

MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI

KARA KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI

HAVA KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI

DENİZ KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI

TÜRKİYE MİLLİ KODLANDIRMA BÜROSU

ANKAREF İNAVASYON VE TEKNOLOĞİ A.Ő.

ASELSAN A.Ő.

HAVELSAN A.Ő.

KOÇ BİLGİ VE SAVUNMA TEKNOLOĞİLERİ A.Ő.

ROKETSAN A.Ő.

TÜRK HAVACILIK VE UZAY SANAYİİ A.Ő.

YATEM BİLİŐİM VE TEKNOLOĞİ SİSTEMLERİ A.Ő.

TASNİF DIŞI

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI
SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI

TÜRK SAVUNMA SANAYİİ ÖMÜR DEVRİ YÖNETİMİ PLATFORMU

KODLANDIRMA VE SINIFLANDIRMA BİLGİ KİTAPÇIĞI

TSSÖDYP-15/01
AĞUSTOS 2021

TASNİF DIŞI